

A. TARI

LEHTI ARKIT

XIII
AASTAKAUK NR. 7/8 AUGUST
1934
30. VIII.

TEATED.

Papa Gott on haige.

Kindlasti kõik skaudi poisid tunnevad hr. dr. H. S. Gott'i — ja kes teda mitte just näinud ei ole siis vähemalt temast kuulnud on.

Dr. H. S. Gott — üks suurim skautsõber tuli 12 aasta eest Eestisse et organiseerida N.M.K.Ü. liikumist. Tema väsimatu töö tulemus oli et N.M.K.Ü. liikumine sai Eestis püsiva ilme. Kuid ta tegevus üksi ei piirdunud tolle liikumisega vaid tema abistavat kätt said tunda ka teised noorsoo organisatsioonid, eriti skautlus.

Mäletan esimesi kokkupuuteid tema-ga, kus koos Tallinna juhtega sageli võisime tema külalislahkes kodus kokku tulla, ja kuulda tema huvitavaid näpunäiteid noorte kasvatamiseks. Kuid mitte üksi Tallinna skaudid ei saanud temalt häid näpunäiteid — vaid ka paljud teised malevad, eriti juhid. Meil on vähe neid mehi kes suudavad mõista noori, — kes suudavad lahendust leida tekkinud raskusis noorte hingeelust vaadatuna. Papa Gott oli mees, kelle juurde minnes, ükskõik kui suure mure koormaga võisid lahkuda skaudina s.o. rõõmsa ja värskena, uue vaimustava materjaliga.

Nüüd ta viibib Helveetsias raskelt haigena — kuid ta loodab Jumalale, et Ta aitab tal jagu saada raskest haigusest.

Meie Eesti skaudid ühineme tema lootusega ja palume Taevaisa, et Ta kaitseks meie vana sõpra ja laseks tal õige pea terveks saada. Siinjuures saadame talle südamliku vasakkäe pigistuse täie sooviga, et ta terveneks ja õige pea jälle meie keskel viibiks. Kuigi see peaks olema ajutine, sest tema teenistuskohd on määratud Ameerikasse — kuid siis võime sõbraliku käepigistusega teda ära saata, teadmise-ga, et papa Gott on terve.

Riks Treu, skautmaster.

Pajatusi Pärnust.

Uueks malevajuhi-ks valiti I j. sk. Anton F. Korrison, senine maleva abijuht; abijuhi-ks meriskaut Eugen Kommissaar ja maleva majandusjuhi-ks I j. sk. Endel Jaakson, endine I R. abijuht.

22—28. juunini korraldas maleva koos Sakala poistega õppelaagri Karksi mägedes. Laagrimaks 7 päeva eest Kr. 3,50.

Neil päevil lõppes gaid-skautjuhtide kool mis algas mullu sügisel.

Malevast sõitsid Läti suurlaagrisse 10 skauti, kuna Soome sõitjaid vaid 4.

12. ja 13. mail korraldas maleva Jüripäeva suurpidustused: Kevadpüü „Endlas“ ja paraad koos gaididega vallikäärus.

I skautrühma staapi valiti: päälikuks II j. sk. Johann Peterson „Hundi“ salgast ja vanemaks salgapäälikuks II j. sk. Aleksei Raist „Orava“ salgast.

II Rühma päälikuks valiti I j. sk. H. Timusk ja van. salgapäälikuks A. Tohver.

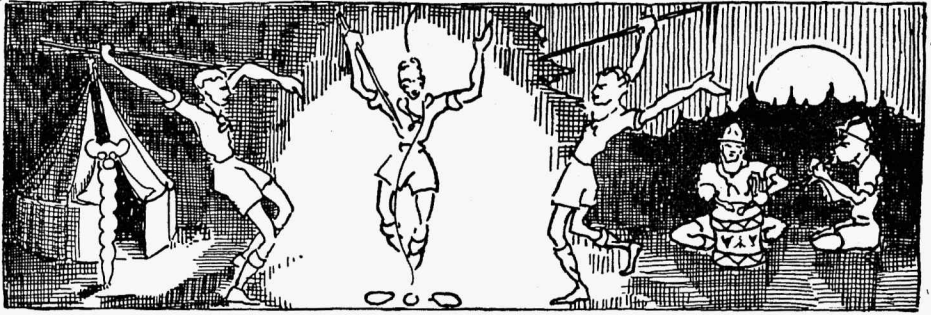
Maleva aukohus valiti järgmises koosseisus:

Esimees: hr. koolinõunik Tamm, liikmed I järgu skaudid Timusk ja Blumenfeldt.

Suveks remonteeriti maleva staap, endine linna ajalooline kaitsetorn, mis asub Martna tänaval.

„Orav“

Sisukord: Teated. / Juhtumus järvel. / Lõkchetule kuues jutt. / Matkale. / Lõkke laul. / Flati skaut. / „Preeriya hundi“ kiri tootemist. / Oksjon. / Sideerialaline väljaõpe. / Riviline väljaõpe. / Kodumaa tähtsamad puud. / Kõiveost. / Kerge-maid meetode morse tähestiku õppimisel. / Suuremeelne ronk. / Külastamas. Päikese all. / Toimetuselt. / Teateid „Eesti Skaudi“ XIII aastakäigu sisukord. Kuulutus.

Juhtumus järvel.

Rühm oli laagris. Varahommikul läksid laagrisviibijad mäeselga mööda ja lutuskäigule.

Gerd, salgapäalik, läks aeglaselt teiste kõikide taga ja mõtles häämeelega, nagu kõik jõurikkad poisid varas hommiku tuule käes üle heinamaa sammudes teevad: „See on tõepoolest puhas ja kena, nägus rühm“, rääkis ta iseenesega.

Siis mõtles ta kui mõnus on temal siin väljas laagris terve päeva jooksul tõsiselt skaut olla, mitte kuidagi teistmoodi, kui üks tõsine skaut elada. Igal päeval olid omad juhtumised, nagu ta seda juba kodus unistanud oli. Eile veel olid nad kõrgetel mägedel roninud ja ta oli päalik Billy õpetuse järgi esimene kord tõesti vabale lahtisele kaljuseinale roninud, sel ajal kui teised hädaohuta kohtadel harjutasid. Jah, Billy kui päalikuaga, võis nii mõndagi veel üle elada.

Ja Gerd vaatas ette, teistele järgi. Teised olid just mäeseljakule jõudnud ja et ka kohe hommiku päikene oma esimesed kiired üle kõrge mäe saatis, näisid poisid ja Billy tulesäraga ümbritsetud olevat.

Gerdil hiilgasid silmad, ja kui ta need sulges, jäi see pilt ikka tema teadvusesse.

„Täna võime meie tõesti puhata,“ seletas päalik peale lipu ülestõstmise, aga üldine pahane „Oho“ oli vastuseks.

„Mõtled sa, et meie oleme eilastest väsinud?“

„Kas ei tea sa tänaseks ühtegi uut mängu, vähemalt hommikupoolekski? Pärast lõunat võime ju supelda!“

Ja väike Günther tõukas päalikuale pahaselt rusikaga vastu külge. „Sa ütlesid ju, et laagris on ikka midagi teha!“

„Väga hea,“ naeris Billy, „ilma selle tagi on mul armas, kui teie tegevuses olete, sest laiskus on kõige paha algus!“

Ja selle järgi, kui väike kisklemine üle oli, mis kõrgeleennuga moraalise väljenduse vastu üles astus, võis Billy jätkata.

„Meie läheme nüüd kohale. Üks minu koolivendadest on seal orus suvevahe-aega veetmas, ja palus mind temaga jalutama tulla.“

„Aha, sellepärast pidigi siis täna puhkepäev olema!“ märkis väike Günther pahaselt.

„Teie peate minu sõbra varjutama; teie teate ju, ma ütlen sellega, et teie peate kui varjud teda jälgima. Pärast peate mulle aru andma, mis ta teinud ja kus ta käinud on. Varjutama peate nii, et tema midagi ei märka. Rohkem ei ütle ma midagi. Jälleenagemiseni!“

Billy viskas oma jaki õlgadele ja läks jalgeteud mööda maakoha poole.

Natuke kokkunutl vaatasid mõlemad salgad talle järgi.

Teine salgapäalik tegi Gerdiga maha, et mõlemad salgad oma käe peal teotsevad. Nähtavasti oli temal eriline plaan ja ta ei tahtnud oma teadmisi Gerdiga jagada. Gerd oli ka sellega ilma viivitamata nõus.

All orus nägid nad Billyt ühe suurema seltskonna keskel ühe noore mehe kõrval jalutavat. Billy pilgutas oma poistele tähendusrikkalt silmi, kui need nähtavasti muretult järve kalda poole lõnkisid. Siis kadus ta oma sõbraga kauplese laosse.

Väike Günther, algaja, kes veel ühtegi koortat ei jaksanud kanda, hiilis ettevaatlikult tagauksest ladusse kuulutama, millest Billy ja tema sõber sääl sees nii hoolsasti rääkisid, sest ta arvas, et heasüdamlik kaupmehe proua, kelle juures ta enda vastu lugupidamist oli

suutnud äratada, lubab teda riulite ja kastide taga lehada.

Ja kui Günther Billy järgi täitsa muretult välja tuli, jaotas ta oma luurekäigu läbi saavutatud teadmisi ainult Gerdiga, oma salgapäälikuga — neil oli jutt olnud midagi „üle järve aerutamisest“ — kes selle järgi hooletult vilistama hakkas, sest teine salgapäälilik tuli ligi.

Seltskond, kellega Billy oli, oli sel ajal järve juurde alla sammunud. Veel enne, kui nad paatide-vahi majani olid jõudnud, olid Gerd ja teine salgapäälilik ette jooksnud ja olid end vanasse veo-laeva asetanud.

Ja kui seltskond õnnelikult paljudesse paatidesse asetonud oli ja juba liikuma hakkasid, tegid salgapäälikud üksteisele arusaadavaks, et kumbki pidi ühe järve kalda poole valvamise oma peale võtma, et Billy sõpra maandumise juures jällegi jälgida võiks. Gerd oli nõus teise järve kalda poole valvamist oma peale võtma, sest et teine salgapäälilik seda pika tee pärast ei tahtnud teha. Siis hakkas ta oma poistega sõrkima.

Kui Gerdi salk teisel pool metsast välja tuli, nägi ta et jälgitavate paadid kaldale liginenud olid. Ettevaatlikult hiiisid poisid kõrkjatega kaetud kallast mööda edasi.

Kallas oli madal ja soine. Sellepeale vaatamata näis nagu tahaks esimene paat siin randuda. Seesistujad, kes kõik ballirietuses olid, tahtsid juba paadist välja ronida, kui nad järsku Billy tõsisest häält kuulsid, kes just teise paadiga järgi tuli: „Mitte väljaastuda, siin soos võib ju kinni jääda!“

Agas üks väike poiss ei olnud seda kuulnud või ei uskunud ta seda, ja hüppas sisse, et ranna poole rutata. Vaevalt oli ta mõned sammud astunud, kui ta kaebavalt hütüda hakkas. Ta ei jaksanud oma jalgu enam mudast välja

tõsta ja rabelemisel oli ainult see tagajärg, et ta veel rohkem sisse vajus.

Billy hüüdis temale: „Ole rahul! Ma päästan sinu kohe!“ Paat ei saanud aga lõppeva vee pärast poisi juurde ja seesistujad jäid poisikese vaeva ja piina tundes tarretanult seisma. Skaudid aga olid üles hüpanud ja Gerd lasi oma skaudivile kuuldavale tulla.

„Hallo!“ hüüdis Billy ja viskas end ühe hüppega poisikese kõrvale nii et muda kõrgele pritsis, jäädes poisikese kõrvale lamama. „Visake mulle nõor siia.“

Gerd harutas nõori lahti, kinnitas tema otsa kivi ja viskas.

Billy kinnitas nüüd nõori päästvalt poisikese ümber ja aeglaselt vedades tõid skaudid poisikese kaldale, kus temaga väike Günther kohe tõrelema hakkas. „Seda oli sul veel tarvis! Kui sa skaut oleksid, ei oleks sa nii rumal olnud!“

See noomitusjutlus jäi peaaegu paadisviibijate rõõmuhüüete tõttu kuulmatusks; Billy oli end tagasi sügavasse vette nihutanud ja sai varsti oma paadi kätte.

Siis otsiti parem maandumise paik ja varsti olid paadid maale tõmmatud. Billy jättis ruttu jumalaga ja läks oma skautidega metsateed mööda tagasi, kõik olid vaiksed, teotsedes igaüks oma mõtetega.

Ja kui nad jälle künkal oma laagri ees seisid ning kõrge lõunane päike otse ülalt neid kõrvetas, tuli Gerdile oma hommikune pilt jälle silmade ette ja ta ütles Güntherile: „Näed, täna oleme meie üleelanud, mis tähendab skaut olla, mida tähendab igale inimesele sõber, igale skaudile vend olla!“

Väike tahtis edasiminekul oma kätt Gerdi õlale panna, aga ei ulatanud oma väiksuse tõttu ta nõnda haaras ta äkilise liigutusega Gerdi käe oma pihku ja käsikäes sammusid nad edasi...

Lõkketule kuues jutt.

Kollane Rebane.

Kui kaugel oled nüüd oma skauditarkusega. Kas oled juba II-se järgu skaut. Tea, II-se järgu skaudina omad juba võimaluse saada salga juhiks — võid juhtida oma 6 rebast või karu. Need read jõuavad sinu ette ajal, (muidugi kui talituse saksad jällegi ei proovi sinu kannatust) mil välistegevus on täies hoos — sellepärast pajatan sulle välistegevusest. Bii-Pii sõnad, 50 nädalat ootamist ja 2 nädalat ootuse täideviimist“ ei ole tühi sõnakõlks — vaid täielik skaudi elu tähtsamaid sündmusi.

Kuid meie ei tohi üksi piirduda vaid 2 nädalaga — võimaluse piires oleme 2 nädalat laagris — kuid eel- ja pärast seda — nii palju kui lubab meie ilmastik, kasutame seda looduses viibi-miseks.

Oma välistegevust võiksime meie jaotada nelja ossa.

1. Matkamine.

Tean mõningaid malevaid, kus juba rida aastaid on korraldatud matkamisvõistlusi. See oma korralduse poolest haarab palju poisse kaasa — ning juba teatud võistluse tuhinas paneb paljusid poisse matkama. Kuid olen võinud ka tähele panna ebaloomulikku nähet, s. o. matkamine ei kujune asja enda pärast, vaid lihtsalt punktide tagaajamiseks. Tammutakse mõnda maaala nädalas paar-kolm korda, et aga kätte saada oma 20 punkti. See ebaloomulik nähe tuleb välja arstida päris lihtsalt. Kõigil juhtidel, ka sinul, tuleb aru saada — milleks meie matkame. Ärge võtke poistelt isu sellest kaunist ja huvitavast välistegevusest, et pidevalt võtta osa ka järgnevail aastail. Ärge võrtsitage matka kui niisugust kilomeetrite neelamisega — saage aru matka otstarbest ja sihist. Matkamiskava tulgu ar-

vesse rühma tegevuskava koostamisel.

1. Juht varakult valmistugu ette matkamiseks, kõige esmalt puht tehnilis-küsimusis.

2. Kohist, kuhu matke korraldatakse, omatagu algelisemaidki teateid, n.t. ajalooliselt (nii vana kui uus). Eriti tähtis, mis seoses meie vabadussõjaga — kus tõkestati vaenlase pealetung, tähtsamad lahingupaigad jne.

Peale selle looduslikud esemed: suured kivid — puud — järved — mäed.

Ärge jätke kahe silma vahele vabadussõjas langenute auks püstitatud mälestussambaid. Meie oleme noored ja kiired unustama vanemate kangelasgusid. Meie ei suuda mõista seda palja lugemise või kuulmise järgi. Kasutame juhust, viibides kohal — seal neid mälestusi värskendades, et igäuhele meist kohapeal oleks silmapilk, kus võime tunnustada kangelasi jne.

Muide. Ärge unustage vabadussõjas langenute mälestussamba juures viibides paljastamast päid, ning austamast kangelasi hetkelise vaikuses olemisega.

Peale kõigi muu võiks matka kavva, nii õelda „muuseas“, sisse põimida skauttreeningut, näit. tähelepanemist, kauguse määramist, teemärgid, skaudisamm jne. Siin kohal mainin üht asja — ärge tehke matk puht treeningmatkaks — see võib poistele tüütavaks muutuda. Kasutage olukorda kus ja millal. Maastik, mis huvitav ja mitmekesine, vaevalt on soodus selleks. Poistel selle vaatlemisega — nautimisega on küllalt juba tegemist. Seevastu üksluine lage maastik, mis vägisi paneb meid tukkuma, on kõige parem läbistada igasuguste „trikkidega“. Siin peitub juhi osavus n.n. „juhi nõks“, mida

peab iga juht omama — milleta ei saa-
gi juht olla.

Lähendage poistele loodust, õppige tundma puid, põõsaid, taimi jne. Õhutage, et poisid teeksid vastavaid korjandusi, neid hiljemalt korraldaks. Andke skautide näitustel neile väärne hinnang. Õppige tundma arstiliseks otstarbeks kasutatavaid taimi. Kui sa ise ei ole võimeline kõiki seletusi anda, siis püüdke ühiselt jõuda tulemus-
tele, s.o. ühiselt õppida tundma loodust.

5. Treenige looduse esemete järgi ilmakaari määrama, samuti looduse nähete järgi ilma ennustamist. Kasutage matkaks võimalikult rohkesti metsateid. Tolmune maantee ei paku kunagi seda mõnu, mis metsik padrik või vähe kasutatavad kõrvalteed.

6. Üle kõige esinege matkal skautidena nii väliselt (vorm) kui sisemiselt (kombed). Tõsi „röövli vorm“ matkal on teatud puhul päris mugav, kuid ärge unustage, et teie ei matka röövlitena, vaid skautidena.

Halvad sõnad, kombed ja käitumine jäetagu koju. Olge skaudid — teadke oma seadusi.

7. Kui sageli, eriti sügisel, ei ole nii mõnigi matkaja hakkama saanud sellega, et laseb end võluda maantee ääres olevaist õunapuist, ehk põllul kasvavaist kaalikaist. Arvatakse küll, „ah mis see mõni õun või kaalikas ikkagi on“. See on ükspuha kas võtate ühe või sada. Ühetaoliselt mõlemal juhul teie ei ole skaudid.

8. Skaut on korralik — olge seda ka välistegevuse juures. Peale korraliku esinemise n.ö. väliselt — õppige korda armastama igal juhul. Ükspuha kui väsinud ka ei olda — treenige endas, et teie riided, jalatsid, matkarustus magama heites saaks kindla korra järgi paigutatud. Kui meeldiv on näha skaudipoisse ööbimas, kus valitseb kord. See hakkab ka teile pikemaajad meeldima — ja varsti leiateg, et korratud muutub vastumeelseks.

2. Laagrid.

Ükspuha ka millal ja millest meie ei kõnele — „laagri“ nimetus figureerib alati esikohal. Ühesõnaga — laager ja skaut on lahutamatud.

Kuid teadke sõbrad, et laager jaguneb kõige esmalt kaheksaguseks. Üks on laager ja teine „laagerdamine“. Esimene, kus valitseb tõsine skaudivaim,

kord, puhtus jne. Teine, kus kõik see puudub — või katkendiliselt. Laager nõuab juhitult suurt pingutust — hoolt ja vaeva. Iga juht ei ole võimeline seda korraldama — juhtima. Kordan veel kord, palju hoolt, püsivust, enastalgavat tööd nõuab see.

Nooremad juhid, eriti salga juhid — olge ettevaatlikud.

Rõõmustav, et meil paljud malevad korraldavad malevaüldlaagreid. Siin juhtide suurema kaadriga on võimalik hõlpsamini korraldada laagrit.

Vähematel üksustel soovitatakse n. n. ränd- ja nädalalõpu puhkelaagreid. Harjuge nendega — kuni olete juba võimeline korraldama seda, mida nimetatakse laagriks.

Üks mis üle kõige, pange maksma kord ja veekord kord.

Poistele meeldib laagerdamine, kuid poistele meeldib ka kord. Esimene on hetkeline — viimane jäävad — sellest oleneb järgmine laager, kogu sinu talvine töö oma rühmaga — salgaga.

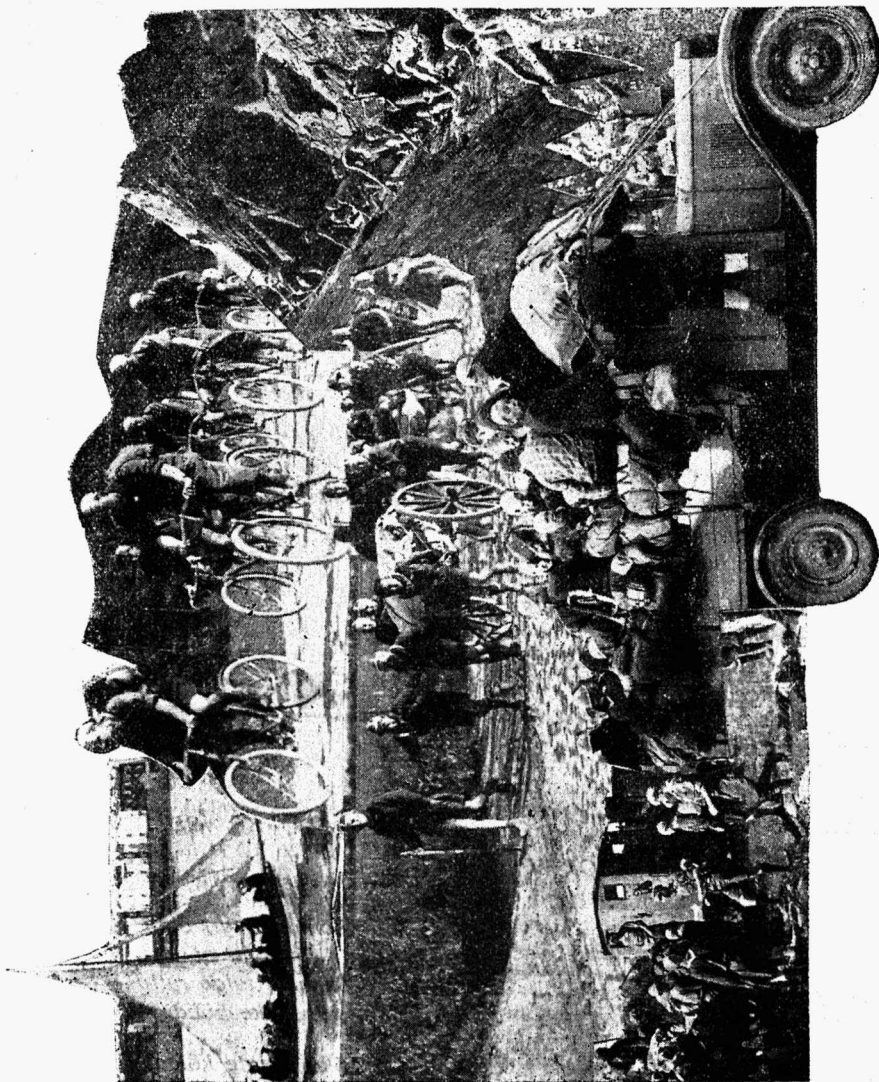
3. Õppetegevus.

Korraldage väljas vastavalt skautitarkusele mitmesuguseid võistlusi, mida keerulisem see võistlus, seda huvitavam. Kuulsin, et Tallinna malevas on iga aasta säärased võistlused „Halli Hundi“ võistluse nime all, mis skautidele palju huvi pakkunud. Mõned aastad tagasi korraldasin rühmaga võistluse, mis veel praegugi sageli kõne all on olnud. Lühidalt annan siin üle võistluse käigu. Võistlesid 4 salka à 7 skauti. Võistlus algas jalgrattasõiduga. Igast salgast üks skaut pidi ära sõitma umbes 1,5 km. Rattur andis teatepulga edasi järgmisele skaudile, kei tuli süstaga sõita umbes 1 km. See omakorda ujujale. Ujuja — murdmaa jooksjale. Jooksjalt saanud skaut pidi end lahti riietama, jooksma paarkümmend sammu ja proovima oma osavust 2 m kauguselt 5 käbi ämbrisse pildumisega. Kaks viimast skauti pidid vastastikku signaliseerima.

Pärast järgnes teine teatevõistlus, puusaagimisega, puu otsa ronimisega, karkudel käimisega, kartulate koorimisega ja lõkke tegemisega. Need on mõningad näited, millede järgi võid ise rahuldava ja huvitava võistluse korraldada.

Kui oma rühmituses poisse vähe — lööge kambad kokku.

Mõttele ise välja algupäraseid võistlusi

Üitesvõtteid matkadelt.

ja pane hakkama — siis ei ole sinul kunagi põhjust kurta, et sinu poistel on vahest huvi puudus. Tavalised koonduused ja laagrid jäävad ühekülgses — iga elusolevus tahab vaheldust nagu sa isegi.

4. Seikluslik osa.

Mida rohkem seiklusi poistele võimaldame, seda põnevam on asi. Jälgige neid luuremängul pimedas metsas, kuid luuremäng — veel üksi ei „toida“. Siin

mõningaid viskeid oma n.n. „seikluslikust“ tegevusest.

1. Rühma koondus määratakse õhtul kuski lähemas metsas, kindlaks määratud kohas. Skautide kogunemine üksikult (kui väiksed mehed paari kaupa) — nii, et ükski ei tohi kohtuda teise skaudiga enne kohalejõudmist.

2. Kuski surnuaia väravas, vanas kabelis, või varemeis mingi ese peidetud — — laske paari kaupa mehi „seiklema“ minna, et seda ära tuua.

3. Tean ühte üksust, kes juba 4 aastat teatud päeval kl. 12 öösi koguneb ühte küllalt salapärasesse kohta, mis asub linnast eemal üle 20 km. Sinna

saladuslikku paika pääs on kaunis keeruline. Tuleb ronida mööda müüre ja väänkasve, mööda puid ja piksevardaid — ja kohale saadakse. Mõni vast võiks kahelda, kas säärast asja peame just skautide tegevusse rakendama. — Loomulikult mitte nii, et see muutub igapäevaseks, kuid aastas kord-paar on päris konti mööda, sest oleme ju poisid ja vahvad, erksad ja osavad.

4. Huvitav — kuid mitte seikluslik on varajane teele asumine. Hom. 5—6 ajal, mil loodus ärkamas.

Kokkuvõttes:

Pidage lugu välistegevusest ja skautlusest.

Matkale!

Viisil: Kord sõitsivad linna husaarid.

Tuul tasane, läikivad lained,
sammub rannikul skautide salk;
ja kuumusest õhkuval liival
jäähb järele jälgede hulk.

Silmapiiril kus sinavad metsad,
läheb edasi jälgede tee.
Ja hõisates skaudisalk matkab
Üle mägede ja läbi vee.

Kui pimedus saabub, siis kerkib,
metsa servale skautide telk.
Loitev lõke siis ilmale teatab,
et puhkamas skautide salk.

„PÄRNU ORAV.“

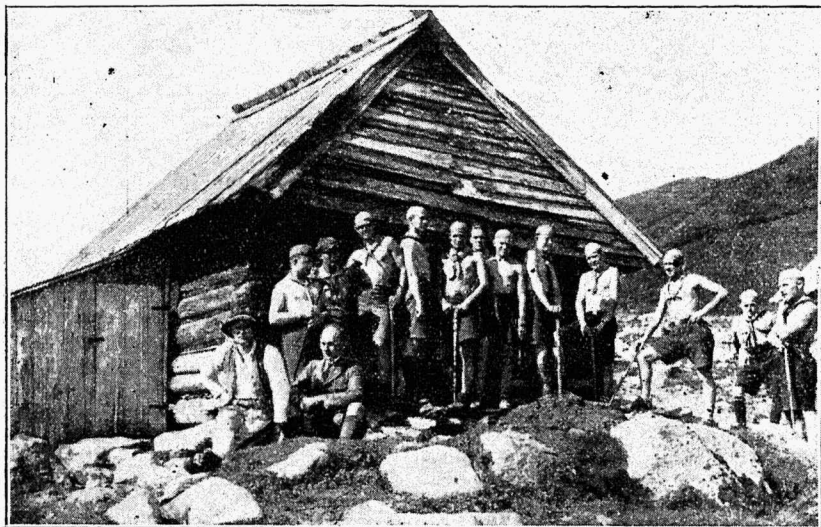
Lõkke laul.

Viisil: Kuldne õhtupäike, ilus oled sa.

Rõõmus laagri õhtu
Kätte jõudnud nüüd,
:; „Skautid tulge ruttu —“
Kutsub lõkke hüüd :;

Lõke skaute köidab,
Südant soendab neil.
:; Hinge vendlus loidab,
Kannab Eesti teil. :;

Sirutagem käed
rõõmsalt vendele,
:; „Lõkke pühad väed
Viigu rahule. :;

Eesti Skautid teel Ungarisse. Peatus tatramägede „Hotellis“.

„Alati Skaut.“

Skm. A. Tari.

Roverskautilus Eestis sammub praegu lapsekingades, tema vajab veel palju mõttevahetusi, vaielusi ja isegi kogemusi enne kui võime üleriikliselt saada küpsesse roverluse organiseerimiseks. Meil on olemas üleriikline roverite üldjuht ja kohati mõned roverüksused mitmesuguste erinimetustega, kuid üleriiklist organisatsiooni ei ole suutnud veel ellu kutsuda.

Tahes anda tugevat tõuget roverluse arendamisele tõtsin „Eesti Skaudi“ veergudel kaunis tõsiselt üles küsimuse, kuidas oleks võimalik paremaid lahkunud skaute meie ridadesse tagasi tõmata, kui ka ära hoida edaspidist vanemate skautide lahkumist. Praeguse skautlise organisatsiooni juures olen täiesti kindel, kui poiss ei laiku skaudist enne, siis vähemalt kaitsevække sundaega teenima minnes „ja ma vist ei eksi kui ütlen, et meist tulevad skautide ridadesse tagasi vaid ainult 10%.

Tartu paremaid skautjuhte, skm. Michelson satub minu poolt üleskergitatud küsimuste üle vaimustusse ja kirjutab „Eesti Skaudis“, et minu poolt üleskergitatud küsimus on tähtis ja üles

kergitatud parajal ajal. Asudes aga asja juurde sisulisest küljest toob ette mitmeid põhjusi, miks skautluse algpäevil, nii umbes 10—12 aastat tagasi, skautridadest palju noori läbi käisid, kuid miks lahkuvad praegu vanamad skaudid, seda nähtavasti lugupeetud skm. Michelson ei tea, või ei tihka paberile panna. Edasi tuleb ta välja roverluse juurde ja lõpuks leiab, et vanade skautjuhtide ja skautide organiseerimine oleks lajutamine, töö killustamine, mis kahjulikult skautluse peale mõjub — lõppkokkuvõttes küsimus on varajane. Mind huvitab see, kuidas võib üks õigel ajal üleskerkinud küsimus varajane olla? Mulje näib, et skm. Michelson on siin omis väljendusis eksinud.

Lähen tagasi küsimuse, millest algasin, nimelt roverskauditide juurde. Et luua head roverlust, peaksime välja töötama üldpõhimõtted, millelele rajada uus organisatsioon ja siin jään mina oma esialgse ettepaneku juurde „Eesti Skaudis“ ja lisaksin juurde veel mõningaid, missuguseid oleme omaks võtnud Nõmmel ja julgen loota, et need mõtted on jällegi küllalt tähtsad, et üles kergitada

mõttevahetusi ja isegi järetegemisi teistes malevates. Lugupeetud endised ja praegused malevate juhid! Astuge kord ühendusse endiste rühmajuhtidega ja vanemate skautidega, kes on lähkunud skautide ridadesse. Kui olete olnud head juhid, olete suutnud noortesse istutada skaudivaimu nii, et see on sinna püsima jäänud, siis kindlasti saate neilt endiselt skautelt vastuseks, et nemad meelde oleksid valmis tagasi tulema skautrijadesse rooveritena, et enda juures lõpuni viia seda suurt enesekasvatustööd, mida alatud skaudina, et aastate möödudes sirguda igakülgseks arenenud ja tubliks Eesti kodanikuks — auks isamaale ja toeks inimkonnale.

Edasi — milline peaks olema roverskautilus, et siduda vanemaid skaute, et isegi tagasi tõmmata juba lahkunuid? Loomulikult ei saa siin juttu olla puht inglise roverlusast, sest meie noormees on vaimselt tugevasti enam arenenud inglise noorist. Toon siin mõned roverluse põhimõtetest, millele võiks rajada roverlust Eestis:

Skautlus tõelikult jaguneb ju nelja ossa ja nimelt: skautlus noortele poistele — hundipoeglus; skautlus poistele — skautlus; skautlus vanematele poistele — roveralgajad ja roverskaudid; skautlus täisealistele — roverid ja vanaroverid. Skautluse esimesed kaks osa on oma lõppvormis väljakujunenud, kuid teised kaks alles arenemas eriti viimane, mis isegi mõttelt alles kaunis uus, kuid mille järele on tõusnud vajadus ka skautluse sünnimaal ja mille järele tunneme vajadust ka meie Eestis. Eelpool käsitan seepärast peaaesjalikult skautlust täisealistele.

Roverluse põhimõteteks ja eesmärgiks oleks skautluse kasvatuse jätkamine ja skautluse vaimu alalhoidmine tegeliku skaudieast väljakasvanud noorte meeste keskel, skautluse propageerimine ja noortemeeste juurdetõmbamine oma ridadesse, kes ei ole olnud skaudid, oma vanuse tõttu ei või enam vastuvõetud saada skautide ridadesse, kuid omavad kindla tahte enesearendusteei saada tubliks kodanikuks ja seda tublidust pärast arendada ka teistes, vastavalt Eesti skautide maleva põhimäärustele ja kõigile järgnevaile mida roverskautilus täiesti pooldab ja omaks võtab.

Roverskautiluse eesmärgiks on luua noortemeeste koondis, mille tegevuse juhtlauseteks väljamineks skautluse kasvatussüsteemi seisukohalt oleks:

Vaba areng enda distsipliini kaudu (isetegevus).

Keelu ja käsu, ning seaduste asemel inimlik eeskuju.

Parandades ennast, parandame ühiskonda, aga mitte vastupidiselt.

Andes teistele korraldusi, täidame neid kõige pealt ise.

Olles õiglane ja ühesugune kõikide vastu (ka enese vastu).

Pidades alalise valve all oma isikliku tahet ja olles valmis seda ohverdama ligemise kasuks.

Olles väsimata ja tüdimata olla alati rõõmsuse ja värske eeskuju.

Kandes kristlase nime olles teadlik, Jumal on õiglane ja aus ning hoolitseb ühtlaselt kõigi eest.

Õppides tundma ennast, õppime tundma ja hindama teisi.

Pidades meeles, et järjekindlus on peomadus mille abil võib omale lugupidamist võita.

Alati valmis olla, laagrites, matkadel, sportimisel, mängudel, õpinguil ning kõikjal kus esineme.

Aidates alati seal kus näeme, et võime oma abiga ligemisele kasu tuua.

Pidades meeles, et meie hüüdsõnaks on „Alati skaut!“

Roverlus, kui skautlus täisealistele kohtleb kõiki oma liikmeid kui üheõiguslisi vendluse liikmeid soovides igas oma liikmes esiplaanile tõsta temas peituvad iseloomu head omadused ja mahasumbutada kõik, mis isiku ja ühiskonna tulevikku võivad tumestada. Roverskautilus juhib iga isiku tähelepanu esmajoones enda isiku arendamisele ja teeb tema vastuvõtlikuks kõigele õilsale ja heale. Roverskautilus ei taha tegemist teha mitte müstiliste ega legendaarsete eeskujudega, vaid otsib eeskujusid meie eesajade perest, sest neid leidub seal igal ajal.

Roverskautilus tahab pakkuda tõelikku elu omapäraste, tuumakate, kuid siiski süütute läbielamuste kaudu, nagu seda on mäng, mis süütü ajaviitena omasuure mõju iseloomu arendamisele. Roverskaudid on teadlikud, et nende kaasamängimine selles suures mängus, mida tunneme skautluse nime all, õhutab nende nooremaid vendi tõsisemale tööle, sest seda mis täiskasvanule töö on poisile mäng.

Niiviisi ühiselt mängides tekib tugev seemine side ja solidariteet kahe organisatsiooni vahel, kus ühel pool mängivad poisid aga teiselt poolt noored me-

hed, andes isiklikku eeskujut selle suure hästiväljaarenenud mängu mängimisel, nagu seda on skautlus.

Need oleksid põhimõtted millelele rajada roverlus. Organisatsioon oleks üleriikline, mille juhiks roverite üldjuht ning temast kõrgemad asutused ja isikud. Iga S.S.S. juures töötaks roverklubi — klubi juhi, abijuhi, sekretäri majandusjuhi ja vanamehe juhtimisel. Klubi jagunevad ringideks mille tegevust juhib ringi juht. Ringisid võib olla ühes klubis määratama arvul, nii et iga üksiku huviala arenduseks võib luua oma ringi. Roveritel oleks lubatud osa võtta mitme ringi tegevusest. Roverklubi alluks vahetult maleva vanema kaudu S.S.S. juhatusel. Iga klubi töötab oma kodukorra alusel ja iga klubil on oma tseremoniad ja traditsioonid. Klubi liigeteks on:

- A. Lihtliikmed
- B. Tegevliikmed
- C. Auliikmed. •

Lihtliigeteks — roveralgajateks võivad saada vastuvõetud tegevkoogu otsuse kohaselt kõik meessoost Eesti Vabariigi kodanikud, kes vähemalt 18 aastat vanad, olgu nemad endised skaudid või isikud väljastpoolt skautlust. Roveralgajad moodustavad algajate ringi ja ringi juhiks on klubi vanamees, kelle kohuseks on arendada nooralgajaid kuni i järgu skaudi tasemeni ja ettepanna roverkandidaadiks ülendamiseks — ülendamiseks, sest katseid ehk n.n. eksame roveritel ei ole.

Tegevliikmeteks loetakse kõik roverkandidaadid, roverid ja vanaroverid. Need oleks kolm järku roverisi. Ka siin sünnib ühelt astmelt teise ülemineku ülendamisega teel kui on isik jõudnud omas arengus vastava tasemeni. Arvestada tuleks umbes nii, et roverkandidaadite keskmiseks vanuseks oleks 20, roverite 22 ja vanaroverite 25 aastat. Tegevliikmed üheskoos moodustavad tegevkoogu, kes valib juhatuse ja muud ametmehed, otsustab klubi tegevuse üle, toimib ühendusi jne.

Auliigeteks vajatakse tegevkoogu poolt üldtuntud ja silmapaistvad riigi kui ka omavalitsuse ja seltskonna tegelasi, kellel on teeneid skautluse arengu kasuks kohalikus malevas. Auliikmed omavad kõik tegevliikme õigused.

Kui vana skautjuht Nõmmel, ästusin lähemasse läbirääkimisse kohalikkude

vanade juhtidega ja pean ütleva, et meil läks üheskoos korda kokkuseada roverluse loomiseks vajalikke üldpõhimõtteid. Nõmme roverklubi asutajad skm-id Andreesen, Tari ja Pavelson ning esk. E. Leinberg peale 10 päevalist koostööd varem läbikaalutud mõtete viimistlemise kallal jõudsid tööga niikaua, et 25. mail oli esimene roverklubi koosolek, millest osavõtjad olid kõik endised ja paar praegust skauti. Osavõtjaid oli 28, kuid tegelikult ulatub praegu klubi liigete arv 40-le ja kasvab iga päevaga. Vanad skaudid võtavad eriti suure innuga osa uue klubi tegevusest, mis on kindlaks pandiks, et Nõmme skautide keskel valitseb skautline vaim vaatamata sellele kas ta on tegelik või endine skaut. On veel palju raskusi võita, et jääda truuks roverite hüüdlausele „Alati Skaut!“ Nii mõnegi pilkava väljenduse endi aadressil oleme sunnitud allaneelama, et saavutada eesmärki. Raskusi on palju, kuid nad on ainult selleks, et neid võita. Tulevik on noorte päralt ja eesrinnas sammuvad tugevamad, enamarenenud. Kaugel meile sinimustvalge rahvuslipp ja seal kõrval olgu teeneid tema kõrge hoidmiseks nõmmelaste vabarnapunase lipu all töötaval noorte koondisel. Punane on armastus — loitku meie hinges jäädav armastus isamaa ja oma ligimese vastu.

„Preeria hundi“ Kiri tootemist.

Hundud, kas teie karjal on juba tootem, kui ei, siis on viimane aeg seda muretseda.

Olen näinud karju, kes marsivad, ees mingisugune „asjavärk“ kepi otsas mis näib tahtvat hundi pead kujutada, aga milles ka kõige suurema fantaasiaga inimene võib näha igat muud asja, ainult mitte hundi pead.

„Laud ja kepp kroon-viiskümmend; tegemine kroon; ilustamine ja värvimine kroon; kokku 3 kr. 50 snt...“ nagu vanem hundipoeg sulle maha vuristab ja kõige selle peale veel „hää ja odav“ Tõesti — niisugune tootem ajab nutu peale, võtaks ta kohe kõige täiega ja paneks kolme tikuga põlema, on tast niigi palju kasu, et saab 2 kõrva eksamit anda.

Olen näinud karju, kes tulevad ta-

gasi pühapäevaselt jalutuskäigult; kõik väsinud, aga rõõmsad. Mõnel taskud läikivaid konnakarpe täis, küll ta juba sellest oma eksami töö kombineerib, teine jälle on leidnud haruldase taime oma herbaariumi jaoks, kolmas on oma le männijuurikast nikerdanud ebajumala kuju. Ühel aga — tänasel päevakangelasel on seljas suur haraline puukänd — karja tulevane tootem. Jah, tema, kahekõrva hundipoeg Ats oli selle leidnud, tema ise ja ei keegi muu, ja hunt oli teda tubliks poisiks nimetanud. Sealsamas oli hunt juba plaani teinud: sellest mugarikust nina, — sellest lõhest suu, pulkadest hambad ja nii edasi; küll hunt juba teab seda asja paremini. Tema, Ats muudkui tassib selle koju ja aitab ka teha, ega's siis „eeskujuliku hundipoja“ märk enam mägedetaga ole. Oli ta ju muidu igate pidi korralik poiss. püüdnud olla.

Ja kui siis Jüripäeval kari sammub sirgetes ridades, ees tootem, mis „üle maleva“ ja mis maksuma läinud ainult hulk vaeva ja teine hulk hundipoja leidlikkust, siis tuksub kiiremini iga hundu süda ja „eeskujuliku hundipoja“ märk Atsi rinnas pillub sädemeid päikesepaistel.

Teiste karjade hundud, kes kannavad „lutteri mööbelt“ oma ees teevad juba omavahel maha: „Pühapäeval läheme metsa tootemit otsima!“

Tervitades, kõikide hundude ja skautide sõber:

„Preeria Hunt!“

Oksjon.

Aastal 1925 tehti taluperemehele, kes elas Haapsalus, oksjon, sest et ta oma talu võlgasid ei jõudnud ära maksta.

Kohalik kohtumees astus müüdava kraami juurde ja ütles: Nüüd algab oksjon! Kes rohkem pakub, saab selle kraami omale, mis siin näete.

Kohtuteener tõi kohe suure lille ja pani kohtumehe ette laua peale. Seda nähes hakkas peremehe väike tütar Linda nutma, paludes: „Pai kohtumees ära müü seda ilusat lille ära, meil ei ole siis enam lille, mis kevadel oma ilusad punased õied lahti lööb ja oma lõhnaga tuba täidab.“

Kohtunik ei tohtinud sellest midagi hoolida, ega lapse palveid tähele panna.

„Mis te pakute selle lille eest?“ küsis ta uuesti lille peale näidates.

„Kolmsada marka!“ vastas üks mees ja tõusis ülesse, astus laua juurde, pani kolmsada marka laua peale ja lill oli tema. Siis võttis ta laualt lille, astus nutva Linda juurde ja sõnas: „Siin on sulle lill, mida sa nii väga armastad, nüüd tohid sa seda ainult enesele pidada ja temast rõõmu tunda!“

Kõik imestasid lahkett meest, kes kohe selle järele oksjonilt lahkus, et mitte rahva kiidu tormi alla sattuda.

Lindal oli aga suur rõõm, et ta jälle oma armastatud lille kätte sai.

Siinisilm.

Sideerialaline väljaõpe.

(6. järg.)

Skm. A. Tari.

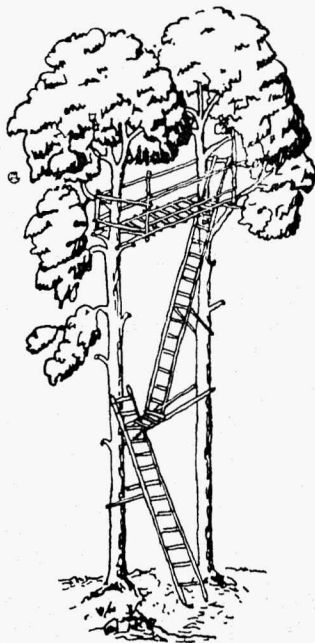

Väiksema platvormiga
sidetorn — kombineeri-
tud ühe puu otsa.

Skautidele soovitatakse aga suurema kiiruse saavutamiseks ja sõnavahe kindlaksmääramiseks järgmist: Sõna alul signaliseerimist alates tõstetakse käed 90° nurga alla s. t. aetakse käed laiali ja sirutatakse lipud välja. Punkti märkimiseks tõstetakse parem käsi üles 180° alla ja lastakse kohe tagasi endisesse asendisse ning ilma tähe vaheajata antakse üle järgmine tähe osa kas punkt või kriips. Kriipsu üleandmiseks tõstetakse mõlemad käed üles ja lastakse kohe langetada „laiali“ asendisse. Tuleb meele pidada, et tähe osade punktide ja kriipsude vahel vaheaegu ei peeta. Iga tähe vahel hoitakse käed laiali niikaua, et jõutakse kiiresti lügeda kolmeni. Käed lastakse alla alles sõna lõpul.

Teenistus ja muud märgid on juba varemalt toodud.

Tihti tarvitatakse signaliseerimiseks ka ühte lippu, kuid sealjuures tuleb meele pidada, et liigutused olgu korrektsed ja lipp küllalt suur, et saavutada soovitud tagajärgi. Siin sõna alguses lipp asetatakse paremale poole 90° alla ja punkti märkimiseks tehakse lipuga kiire liigutus pea kohale ja tagasi algasendisse kuna kriipsu üleandmiseks tuleb teha 180° kaar s. o. tuleb üle pea viia vasakule poole 90° alla ja kiiresti tagasi algasendisse. Tähe ja sõnavahe nagu kahe lipuga signaliseerimisel.

Kahe puu vahele
kombineeritud sidepunkt.

Signaliseerimisel semafori tähestiku järele tuleb käte asendit muuta otsekohe ühe tähe aasndist teise ja alles sõna lõpul käed alla lasta.

V ä ä r t u s e d: Lippudega signaliseerimine on käsitamiseks lihtne ega vaja mingisuguseid tehnilisi vahendeid. Lippude puudumisel võib kasutada ükskõik missuguseid esmeid, näiteks müts, taskurätikuid, või ka lihtsalt väljasirutatud käsi.

P u u d u s e d: Lippude signalisatsioonil tarvitusala on piiratud, sidet on võimalik luua ainult lühikestele kaugustele — palja silmaga selgesti loetav kuni 500 meetri ulatuses. Teadete üleandmise kiirus on väike ja üleandmine võib sündida ainult lahtisel maastikul selge ja küllalt valge ilmaga.

Kasutatakse õige laialdaselt kuna ta on peaaegu ainukene sidevahend, mis võimaldab ilma aineliste kuludeta sidepidamist, kusjuures ei tõmba vaenlase tähelepanu endale, kuna ta on kõlata. Lippudega signaliseerimist võib kasutada suure eduga mägisel maastikul või signaliseerides vastavatest signaliseerimise-tornidest.

Kõlalised sidevahendid.

Kõlaliste sidevahendite hulka kuuluvad: vile, sireenid, pasunad ja kellad. Need sidevahendid on eriti kasulikud pimedas, udus ja kinnisel maastikul. Signaalide edasiandmine on võimalik kuni 500 meetri kaugusele. Kasutakse erikokkuleppel lähemate käskluste üle andmisel, mille kohta leiata märkuse ka minu sulest ilmuvas artiklis „riviline väljaõpe.“

Vile ja sireeniga võib üle anda ka teateid Morse tähestiku järele, kuid tuleb meelespidada, et teade on täiesti lahtine ja loetav ka neile, kellele see ei ole määratud.

Pasunaid tarvitakse järgmiste signaalide puhumiseks:

Skaut kuuldes pasuna häält jääb viibimata seisma ja teeb kindlaks, kas on puhutav signaal maksev tema kohta ja teiseks missugust signaali puhutakse, sest sellest oleneb tema edaspidine tegevus. Signalist puhudes signaali peab seda tegema vähemalt kolm korda signaali algusest lõpuni täielikult välja puhudes, välja arvatud signaalid, mis antakse kõikide skautide kohal olles. Allpool toome ka kõige vajalikumate signaalide noodid, et võimaldada signalistidele õigete signaalide äraõppimist.

Kellasid võib kasutada kogumise, õppuse alguse, õppuse lõpu ja muude üldiste signaalide andmiseks.

Virgatsid.

Virgatsite ülesandeks on kirjalikkude ja erijuhusel ka suusõnalikkude teadete edasitoimetamine. Teadete edasitoimetamine sünnib jala, ratsa, jalgrattal, autol või mõnel muul liikumisvahendil.

Iga juht, kes välja saadab virgatsi, peab meeles pidama, et viimane ainult siis võib täita edukalt oma ülesannet, kui tema väljasaatmisel on kinni peetud järgmistest põhinõuetest:

— Virgatsile tuleb täpsalt kindlaks määrata sihtpunkt ja liikumise tee, andes kaasa ka tarbekorral maakaardi või visandi, millel märgitud tähtsamad esemed, millistest tuleb mööduda, eriti tähtis on võõral maastikul teelahkmete äramärkimine.

— Kui virgatsi liikumise kestvusel saadetava teatega võivad sattuneda veel teised juhid peale adressaadi, siis tuleb teatada sellest virgatsile;

— virgats peab teadma, mis ta peab tegema adressaadi mitteleidmisel ja kuhu tagasi tulla;

— juht peab selgusele jõudma, kas virgats on õieti aru saanud kõigist tema käskudest ja korraldustest;

— suusõnalis teateid tuleb lasta korraldada.

Ükski juht ei tohi kinni pidada ega takistada virgatsit tema kohuste täitmisel. Kõigi juhtide kohuseks on abistada virgatsit edasilikumisel ja adressaadi leidmisel eriti siis, kui viimane ei oma liikumisvahendit või tema liikumisvahend on kannatada saanud.

Jalavirgatsid:

Teadete edasiandmine ustava skaudi kaudu on tihti kindlam, kui mõne teise sidevahendiga. See teadete saatmine on aga aegaviitev ja hädaohtlik, mispärast virgatsid tuleb kasutada ainult teiste sidevahendite tegevusest lakkamisel või side puudumisel.

Maa, mis virgats teatud ajavahemikul võib ära käia on piiratud, mispärast tuleb arvestada kõige pikema ajaga, mida võib olla tarvis ettenähtud maa katmiseks jala.

Ratsavirgatsid:

Teadete edasitoetamiseks kaugema maa taha tuleb tarvitada ratsavirgatsid. Ratsavirgatsi liikumiskiirus oleneb ratsust ja maastikust.

Virgatsid mehaanilistel liikumisvahenditel:

Mehaaniliste liikumisvahendite liikumine on seotud suuremal ehk vähemal määral teedega; teedel keskmine jalgrattur võib liikuda 10—15 km tunnis, kuna aga mootorratta ja auto liikumist võime arvata 25—60 km peale tunnis.

Sidetuvid.

Kaitseväes pannakse suurt rõhku sidetuvide arendamisele ja kasutamisele, mispärast ka neist siinjuures mõned sõnad.

Sidetuvidega teadete edasisaatmine tugeneb tuvi haruldasel orienteerumisevõimel, mis temal võimaldab alati ja igas olukorras üles leida selle koha, kust tema on harjunud saama toitu ja ulualust. Sidetuvide elukohti nimetatakse tuvilateks; need võivad olla alalised (kohtkindlad) ja liikuvad (kaarikud). Tuvilateest tuvid antakse välja viitstest punutud korvides neile väeosadele ja asutustele, kellele tuleb tuvisid kasutada. Kasutamise silmapilgul võetakse tuvi korvist ja saadetakse teade, mis on kirjutatud väiksele lehekesele ja paigutatud kindlasse alumiinium torukesse, kinnitatakse see vile jala külge. Vabaks saades võtab tuvi sihi oma kodu poole, kus temal teade jala küljest võetakse. Mõnele, keda selleks eriti harjutatud,

võib rinnale kinnitada ka väikese tasku, milles saadetakse pikemaid teateid, viskeid jne. Tuvijaama tegevusraadius ulatub kuin 150 km, liikuva jaama tegevusraadius 25 km. Sidetuvi lennukiirus on keskmiselt 1 km tunnis.

Tuviposti kaod on 5—10% alaliste jaamade tuvistest ja 15—25% liikuvate jaamade tuvistest.

Sidekoerad.

Sidekoerad on leidnud kasutamist kaitseväes — mõni sõna ka neist.

Hästi dresseritud koertega on võimalik pidada sidet eesliinil asuvate üksuste vahel. Koera dresserimise perioodil määratakse üks sõdur tema hoolitsejaks, kellele ainuüksi on õigus temaga tegelemist teha, meelitada ja toita. Teadete saatmiseks koer viiakse hoolitseja juurest sinna, kust teade saadetakse; lahutipääsemisel koer leiab oma peremehe kiiresti üles ja viib endaga kaasa kaelarihma külge kinnitatud teate. Eriliselt arenenud koera on võimalik ära harjutada kahe hoolitsejaga, kes asuvad kahes mitmesuguses punktis; siis võib koera saata vaheldumisi ühest punktist teise. Koer leiab enda hoolitsejad ka siis üles, kui nad vahepeal oma asupaiku on muutnud. Teadete saatmist koeraga võib teostada kuni 5 kilomeetri ni. Selle maa jookseb koer ära 12 minutiga.

Riviline väljaõpe.

(2. järg.)

Skm. A. Tari.

Liikumise algamiseks vabasammu antakse käsklus „edasi — marss!“ Liikuda nagu kellelgi on soodsam, hoides pea otse ja rinna kõrgel, et kergendada hingamist. Sammu takti pidamine ei ole nõuetav. Oma kohalt rivist lahkuda ei tohi. Võidakse kohendada riideid, kaabu peast võtta, ära võtta kaelaside ja pluuse nõõbid lahti teha, ning omavahel juttu ajada.

Taktsammu kasutatakse koondriivis kõigil harilikel liikumistel ja rännakutel. Käskluse järele „taktsamm — marss!“ alata liikumist vasaku jalaga, hoides keha ja pea valvel seisu nõuete kohaselt ja liigutades käsi vabalt sammu taktis nii, et vasaku jalaga ette astumisel parem käsi tuleks ette umbes vöörihma pandla kohale ja vasak käsi liiguks õlast võimalikult

kaugele tahapoole, kuid ilma erilise pingutuseta. Sammu pikkus 80 cm. ja sagedus 120 sammu minutis.

Valvelsamm nõuab jõupingutust ja arendab liikuvust ning distsipliini. Valvelsammu kasutatakse lühidatel maadel osa liitumiseks ja distsipliini süvendamiseks ja kontrollimiseks, tervitamiseks koondriivis ja esinemisel paraadidel.

„Vabalt!“ Hoida keha vabalt ja lasta parem jalg nõtku; võidakse liigutada pead ja pikemaajalisel seisul viia keha raskus ühelt jalalt teisele; jalgu paigalt mitte ära tõsta.

„Kohendu!“ Võtta „vaba“ seisang. Võidakse tõsta kannad lahku, pöörata vahetu ülema poole ja kohalt lahkumata kohendada riideid. Kohendumise lõpetamiseks antakse käsklus: „Kohendu“

dumine lõpetada!“ mille järele võtta seisang „vabalt“.

„Rivitul!“ Lahkuda viibimata kohalt; eemalduda võidakse ainult niikaugele, et ei oleks takistatud kiire kogumine juhi käskluse või signaali järgi; on lubatud kohendada riideid, kõnelda ja istuda.

„Paigale!“ Asuda kiiresti endisele kohale ja võtta seisang „vabalt“.

Liikumine ja peatumine. Liikumine koondrisis toimub vabasammu, taktsammu, valvelsammu, kiirjooksuga või taktjooksuga.

Vabasammu kasutatakse rännakul, halbadel teedel, kohendumise võimaldamiseks liikumisel koondrisis, üleminekul sildadest, liikumisel treppidel ja lahkriivides. Vabasammul ei ole täpsalt määratud sammu pikkus ega sagedus; normaalne liikumise kiirus peab olema teedel mitte alla 4. km. tunnis.

Käskluse järel „valvelsammu — marss!“ alata liikumist vasaku jalaga. Viia kergesti kõverdatud vasak jalg ühes keha raskusega ette ja panna ta umbes 80 cm. kaugusele paremast jalast kogu tallaga maha, surudes ühes sellega vasaku põlve sirgeks ja kandes keha raskuse vasakule jalale. Jalga tõsta ainult niipalju, kui on vaja õige sammu pikkuse saamiseks. Jala tõstmisel hoida saapanina kergesti alla ja väljapoole. Selle järele teha sammu parema jalaga samuti kui vasaku jalaga ja jätkata sellisel liikumist. Keha ja pea hoida valvel seisus, käed liiguvad samuti kui taktsammu juures sõrmed kergesti kuid vabalt kõverdatud. Valvelsammu sagedus on sama, mis taktsammu juures, s.o. 120 sammu minutis. Tuleb meeles pidada, et jalad tulevad maha panna tugevalt, et anda õiget efekti.

„Paigal — marss!“ Sammutakse kohal jalgade tõstmisega ja mahapanemisega, seda toimetada samas taktis, kui taktsammu juures 120 sammu minutis. Mitte kiirustada! Tõusva jala konts tõsta maasoleva jala poole sääre kõrguseni ja selle kõrvale, mitte ette ega taha, saapanina kallutada jala tõstmisel veidi allapoole.

Liikumisel täitekäsklus antakse jala mahapanekul, selle järele teha teise jalaga veel üks samm ja alata järgmise jalaga sammu märkimist paigal.

„Otse — marss!“ Täitekäsklus antakse vasaku jala maha panekul, pä-

rast seda tehakse parema jalaga paigal veel üks samm ja alatakse edasilükkumist vasaku jalaga, kas takt- või valvelsammu, vastavalt sellele, kuidas liiguti enne käsklust „paigal — marss!“

„Paigal — seis!“ Täitekäskluse järele teha järgmise jalaga veel üks samm, panna taga olev jalg sammu taktis teise jala kõrvale ja jääda valvel seisu. Takt- ja valvelsammu liikumisel täitekäsklus antakse harilikult parema jala mahapanekul.

Kiirjooks on luuremängudel ja mitmesugustel võistlustel olulise tähtsusega liikumiseviis. Teda kasutatakse ainult vähematel kaugustel. Kiirjooksu algust peab harjutama nii püsti-, põlv- ja pikali-asendist kui ka liikumisel. Kiirjooksu alguseks antakse käsklus: „kiirjooksu — marss — marss!“ Jooksta tuleb nii kiiresti kui jõutakse; takti pidamine kiirjooksu juures ei ole nõuetav. Lõpetatakse käskluse järele „seis!“

Taktijooksul sammu pikkus on umbes 90 cm. ja sammu sagedus 180 sammu minutis. Jooksu võib kasutada kuni 500 meetri ulatuses. Alatakse käskluse peale: „Taktijooksu — marss!“ Eelkäskluse järele kallutada keha ettepoole ja kõverdada käed küünarliigestest, tõmmates sõrmed kergesti rusikasse ja tõstes rusikad ette või kõrgemale; küünarnukid hoida keha lähedal.

Täitekäskluse järele alata vasema jalaga jooksu taktipärasel sammul.

Jalgade etteviimine toimub vabade liigutustega; põlved ja labajalad liiguvad üksteise lähedalt ette nii, et jooksujoon oleks sirge ja jäljed rööbistikku; esimesena puutub maha talla esiosa. Silmapilgul, mil keha raskus toetub etteviidud jalale, viimane sirgub ja tõukega vastu maad saadab keha edasi jooksusuunas.

Keha on kallutatud ette, puusad pöörduvad jooksutaktis sujuvalt ette ja tahapoole, rind on kergesti tõstetud, kael loomulikult seisandis, pea otse, vaade ette suunitud. Hingata mõõdukalt läbi nina.

Kõverdatud käed õõtsuvad olaliigendist loomulikult, liukudes ette rinna kõrguseni ja taha — vabalt.

Peatumine taktijooksult sünnib analoogiliselt peatumisega kiirjooksult, vähendades eelkäskluse järele vähehaaval sammu sagedust.

Üleminek ühelt sammuliigilt teisele teostatakse käskluste järgi:

„Taktisammu — marss!“, „valvelsammu — marss!“, „vabasammu — marss!“, „taktjooksu — marss!“, „kiirjooksu — marss — marss!“

Üleminekul taktisammult valvelsammule, või ümberpöörduvalt, täitekäsklus antakse vasaku jala mahapanekul, selle järele teha veel üks samm endisel viisil ja alata liikumist vasaku jalaga uuel sammul.

Vabasammult minnakse üle esmalt taktisammule ja siis alles valvelsammule.

Jooksudest võib üles minna ainult vabasammule. Üleminekuks jooksult sammule vähendada eelkäskluse järele vähehaaval jooksukiirust, täitekäskluse järele minna üle vabasammule.

Väiksemaks kohamuutmiseks, kui antakse paigal, antakse käsklus: „kolm sammu edasi (tagasi, paremale, vasakule) — marss!“

Liikumine edasi ja tagasi täidetakse taktisammus, peatumine sünnib ilma käsklusega.

Liikumisel paremale (vasakule) astuda samm parema (vasaku) jalaga, panna vasak (parem) jalg kiiresti parema (vasaku) juurde ja nii-viisi jätkata liikumist, kuni on tehtud määratud arv samme. Jääda seisma valvel seisangusse.

Pöörded.

Pöörded võivad ette tulla kas paigal või liikumisel. Paigal seistes käskluse järele: „Parem (vasak) — pool!“ toimida järgmiselt. Eelkäsklus antakse suuna määramiseks ja täitekäskluse järele pöörata kiiresti parema (vasaku) jala kannal ja vasaku (parema) jala ninal ringi (90°) paremale (vasakule), ühes pöördega panna taga olev jalg järsult eesoleva jala kõrvale; pärast pööret jääda valvelseisangusse. Kogu pööre täidetakse ühe võttega; pöörded ajal käed jäävad liikumatuiks.

Liikumisel taktisammu täitekäsklus antakse selle jala mahapanekul, kuhu poole pööre tehakse. Ühes järgmise sammu astumisega pöörata vasaku (parema) jala ninal ringi (90°) paremale (vasakule), üheaegselt pöördega sirutada välja parem (vasak) jalg sammuks uues suunas ja jätkata liikumist. Pöördete tegemisel jalad põlvist ei kõverdu, käte liikumine jätkub endiselt.

Liikumisel vabasammus ja jooksul pööre täidetakse vabalt.

Valvelsammul ja sammumisel paigal pöörded ei tehta.

„Ümber — pöör!“ — Seistes paigal pöörata kiiresti vasaku jala kannal ja parema jala ninal ringi (180°) vasakule, ühes pöördega panna parem jalg järsult vasaku jala kõrvale, pärast pööret jääda valvel seisangusse. Pöörded ajal käsa mitte liigutada.

Liikumisel taktisammu täitekäsklus antakse parema jala mahapanekul. Teha vasaku jalaga veel täissamm edasi, asetada parem jalg poole sammu kaugusel vasaku jala ette maha, pöörata järsult mölema jala ninal ringi (180°) vasakule, viies keha raskuse paremale jalale ja jätkates liikumist vasaku jalaga uues suunas täiel sammul. Käte liikumine pöördel jätkub endiselt.

Liikumisel vabasammu ja jooksul pööre täidetakse vabalt.

Valvesammul ja sammumisel paigal pööret ei tehta.

Peale eeltoodud pöörete võib üksik skaudi ehk osa liikumise suunda muuta:

- määratud eseme pihta;
- mööda või pikki määratud joont;
- Juhi järele;
- näidatud suunas;
- paremale, vasakule või tagasi;
- kaarkäigu abil.

Eelpooltoodud suunamuutmisteks antakse käsklused: „Suund mööda teed — marss!“, „Suund minu järele — marss!“, „Suund paremalt tagasi — marss!“ jne. Käskluse järele: „Kaars paremale — marss!“ — täitekäskluse järele alata poolsammul kaarliikumist paremale; kui on võetud soovitatav suund, antakse käsklus: „otse — marss!“, mille järele jätkata liikumist täiel sammul otse suunas.

Tervitamine.

Väljaspool rivi paigal tervitatakse järgmiselt: Peakatteta tervitatakse pöördumisega tervitatava poole ja jälgitakse tervitatavat pea pööramisega, kuni tema möödumiseni; samal ajal tõstetakse parem käsi, millel põial ja väike sõrm on peopessa surutud, kusjuures põial on väike sõrme peal ja kolm keskmist sõrme sirgelt õla kõrgusele nii, et küünarnukk on vastu külge ja peopessa ettepoole pöördud.

Peakattes pöörduda tervitatava isiku poole, vaadata tema silma ja võtta valvel seisang; samal ajal tõsta parema käe kolm sõrme, mis sirgelt koos järsu

liigutusega kaabu ette mütsimärgi kohale, ilma peopesa pööramata; käsi jääb randmest painutamata ja moodustab käevarrega ühise sirgjoone, õlavars on loomulikult üles tõstetud ja moodustab küljega 90° nurga. Tervitatavat jälgida pea pööramisega.

Paigal seistes tervitus algab 4 m. tervitatava isiku ees ja lõpeb tema möödumisel. Tervituse lõpetamiseks viia parem käsi järsu liigutusega küljseisu, pöörata ühtlasi pea otseks ja võtta üheks momendiks valvel seis, mis järel võib jätkata endist tegevust.

Rivilt koos asuvad skaudid tervitavad eeltoodud juhuste kohaselt käskluse järele: „valvel!“, missuguse annab esimene skaut, kes märganud tervitatavat. Tervitus lõpeb tervitusest osavõtva kõrgema juhi käskluse peale „vabalt!“, või tervitatava korraldusel.

Väljaspool rivi liikumisel tervitatakse olles peakatteta pea järsu pööramisega tervitatava poole, samal ajal tõstetakse parem käsi tervituseks õla juurde ja jälgitakse peaga tervitatavat. Tervitus algab 4 sammuga tervitatava ees ja lõpeb järsu liigutusega tema möödumisel. Tervituse aeg vasak käsi seisab liikumatult.

Peakattes tervitatakse analoogiliselt ainult käsi tõstetakse kaabu otsa ette mütsimärgi kohale. Silmas pidada, et tervituse ajal keha ja õlad jäävad otseks, pöörbuid vaid ainult pea.

Tervitamiseks rivis paigal antakse juhi poolt käsklus: „valvel!“ „Paremale (vasakule, keskele) — vaat!“ Võtta valvel seisang, pöörata järsult pea käskluses näidatud suunda ja tõsta lõug vähe üles, vaadates tervitatavale otse silma. Tervitatava liikumisel saata teda vaatega, pöörates vastavalt pead. Samal ajal kõik salga juhtidest kõrgemad juhid (viimased maha arvatud) tõstavad tervituseks käe vastavalt kas õla kõrgusele, või kaabu märgi ette.

Tervituse lõpetamiseks antakse käsklus: „Otsse — vaat!“ Seepeale pöörata pea järsu liigutusega otse ja jääda valvelseisangusse, juhid lasevad samal ajal käed alla.

Tervitamiseks koondrivi liikumisel antakse käsklus: „valvelsammu — mars!“ „Paremale (vasakule) — vaat!“ Esimese käskluse järele meeskond algab käiku valvel sammul järgmise käskluse

Kodumaa tähtsamad puud.

Meriskautmaster.

Pärn.

Kasvab meie metsades kohati kaunis rohkel arvul alusmetsana, kuid vanu puid leidub metsades vähe. Linnades ilupuuna. Põhja suhtes kaunis lepplik. Kasvab nooruses kiiresti. Tihedalt kasvades areneb tüvi pikaks ja sale-daks. Üksikult areneb võra vägevaks kupliks. Tervis väga hea saab tihti kuni 1000 aastat vanaks. Ta on varjukannataja. Peale viiskude tehakse pärna niinest torbikuid, nõõrisid, j. m. Niint võetakse kevadel. Raiutud kannust võrsuvad 10—15 a. jooksul uued tarvitamiseks kõlbulikud võrsed. Vanade pärnade koort leotatakse vees 6—8 nädalat kuni koorekihid üksteisest eralduvad paberipaksusteks kihtideks, millest siis nõõre, roguskit, vaipu kateteks jne. tehakse. Leotamata koor, jämedatelt tüvedelt leiab tarvitamist küllimittudeks, vakkadeks, sõelte, sarjade keredeks jne. Puust õõnistatakse pütsisid ja treitakse puukausse. Puu on tisləri-

tööstuses kui ka mööblitööstuses nõuetav. Ta on kerge hõõveldada, puhas, hästi peitsitav. Tarvitatakse: mänguasjadeks, kastideks, muusikariistade, oreli ja puunikerdustööstuses. Ta on hea paberipuu andes kõige paremat puuvilla. Õisi tarvitatakse teeks, arstirohuna, mis higistama paneb. Õied annavad mesilastele head mett. Pärn kannatab oksete lõikamist, seetõttu tarvitatakse teda ilupuuna puisteedel. Kannatab ka vanana ümberistutamist. Noorelt kannatab kodu- ja metsloomade närimiste all. Erandina õitseb pärn kesksuvel, juuli algusel. Õied salkadena 5—11-ti. Kevadel külitud seeme idaneb alles teisel kevadel. Pärna sütt tarvitatakse joonistamiseks. Lehed viltusüdajad, lehe soontenurkades valged ja pruunid karvakimbud, lehed täkilised, alt sinikas-rohelised, mõlemilt poolt paljad.

Saar.

Nagu tamm nii ka saar esineb kodumaa metsades vaid enamvähem piiratud

maaladel, seguna teiste lehtpuude ja kuusega. Mustamulla, eriti lubjakad savimaad on talle kohased. Saared kuuluvad mitmekojaliste liiki, s.t. nad võivad ühe kui ka kaheksakulise õisi kanda. Õitseb enne lehtede puhkemist. Aprilli — maikuul. Vili lineaalpiklik. Valmib sügiseks ja püsib sageli veel talvel puu otsas. Seemne kandmine algab 40 a. vanuselt, mil pikkusekasv seisma jääb ja võra hakkab võlvuma. Sellegipärast on saar hea pikkusekasvuga (kuni 30 m.). Liituses kasvades on tüvi sile ja võra hõre. Kuigi saare lehestik on hõre, loetakse teda nooremas eas kaunis heaks parandajaks, sest lehed kõdunevad ruttu andes head huumust. Saare tervis on üldiselt hea. Koore vigastusi parandab ruttu, haiguste all ei kannata liialt. Saab paarsada aastat vanaks. Hiliskülmade vastu hell, kuigi hilja lehib. Saar kasvatab tugevat sammasjuurt ja rohkesti kõrvaljuuri. Lehed lühikese varrega 9—13 varetust sulgjast lehekesest liitunud. Pungad mustad sammetjad. Puu on heade tehniliste omadustega: pikakiuline, tihe, raske, kõva, paenduv, elastne, suure kandejõuga, lõhkeb visalt, kuid sirgjooneliselt, kahaneb vähe kuivades, küttevõime hea, kestvus väljas keskmine. Maltspuu kollakasvalge, lülipuu pruunikat, tammega sarnanevat värvi. Tarvitatakse: masinaosadeks, tiseritöödeks, tarberiiistadeks, haamri-kirve varteks, aerudeks jne. Koorest aetakse tõrva — tuhk annab head potast. Lehed kõlbavad lambatoiduks. Kasvatatakse kõrgemetsana koos teiste lehtpuudega.

Vaher.

Leidub meie metsades parematel maaladel saare ja tamme seltsilisena vähesel arvul, ja harva puutub nendestki mõni tusedam tüvi silma. Poleks mitte parkides, teede ääres ja talude ümbruses vanemaid jämedamaid ja kõrgemaid puid leida, võiks arvata, et vaher ei kasva palju üle käevarre jämeduse. Vaher armastab keskmise värskusega rammusat lubjakat savi ja mustamulla maad, mis ei tarvitse väga sügavad olla, sest vahtra juured ei lähe sügavale. Õitseb kevadel aprilli-maikuul lehtede puhkemise ajal. Seeme valmib sept- ja oktoobrikuul. Idaneb 5—6 nädala jooksul. Seemne kandmine algab 40 a. vanuselt. Õied rohelised. Lehed 5—7 hõlmalised, pikalt teritunud jämedate

hõlmadega. Vähemaid koorevigastusi parandab hästi. Üldiselt pole tervis just kiiduväärne. Hea tervise juures võib 200 a. vanaks saada. Valguse suhtes keskmise nõudega. Vananedes kasvab nõue valguse järele. Vahtrapuu on kõva ja pidev, kaunis raske, lõhkeb kaunis visalt, paenduv, väljas vähesest kestvusega. Puu on kollakasvalge — kannuvõrsetest kasvanud puul enamasti rohekaspruuni värvi, mille tekitavad seenekesed. Tarvitatakse tarbe ja riistapuudeks, treialitöödeks, hõvelpakkudeks, hammasratat-pulkadeks, saapatikkudeks jne.

Jalakas.

Leidub metsades üksikult, või väikeses salkades, aga harva jämedate puudena. Vanemaid jämedamaid puid leidub majade ligiduses, parkides, teede ääres ja aedades ilupuena. Ta on maa suhtes kõige nõudlikum puuliikidest — armastab valgust ja soojust, lepip noores eas paraja varjuga. Nooruses kasvab jõudsasti, vanemas eas aga aeglasemalt. Eluiga paarisaja aasta ümber. Seemne kandmine algab 30 aastast. Õitseb aprilli-maikuul. Õiekroon kellukesetaoline pruunikaspunane, õied pesadena; vili laia nahkja tiiva keskel valdava juunikuus ja pudeneb peale valmimist kohe maha. Ajab kannust ja ka juurest rohkesti võrseid ja laseb end paendokste kaudu paljundada. Kasvatavad kaunis kõrget sirget tüve. Vanemas eas kasvab võra suureks. Kodu- ja metsloomad söövad heameelega lehti, muidu on tal vähe vaenlasi; puud puhtad ja tervete lehtedega. Koorevigastusi parandab kergesti ja suudab mädasüdamega kaua aega edasi kasvada. Puu on jämedatoimeline, pikakiuline, läikiv. Maltspuu valkjas-kollane, lülipuu hele-pruun. Kena kirjaga, kõva paenduv ja varju all kauase kestvusega. Lõhkeb kaunis visalt. Keskmise küttevõimega. Tarvitatakse rohkesti sõiduriistatööstuses, tiseri- ja treialitöödeks, lookadeks jne. Lehed alusel väga ebasarnased, viltused, karedad, teritunud 8—16 sm pikad.

Paju.

Perekond on suurearvuline, kuni 800 liiki, neist kasvab meil üle 100 liigi, alats väikestest puhmastest kuni vägevate puudeni. Metsa koosseisus esinevad nad seguna, armastavad rohket valgust ja niiskust. Suurem osa neist nõuab kaunis head maad. Kuna hanipaju asub soodel ja halapaju liivamaadel. Üldiselt

kasvatavad varakult rohkelt arvu seemet ja paljunevad vegetatiivsel teel. Kasv on kiire (aastas kuni 2 m.). Suurte puudena esinevad meil: hõbepaju ja remmelgas, keskmistena: vesipaju, raudpaju, härmpaju. Põõsastena: raeremmelgas, tuhkurpaju, vitspaju, halapaju j.t. Kuna hanepaju ja mustikapaju esinevad puhmastena. Suured puud annavad peale küttepuu ehitus- ja tarbepuud. Keskmised — tarbematerjali, lookasid jne. Kiire kasvu ja pistokstest paljunemise tõttu tarvitatakse neid pervede ja tuiskliiva kinnitamiseks. Puu on kerge, paindub ja kergesti lõhkev, kaunis suure kestvusega, kuid vähema küttejõuga. Metsapuudena pole neil suurt väärtust, harilikult leiavad nad varakult kirve all surma. Pajud on külma ja põuakindlad, samuti ei tee talle pikemaajalised üleujutused suurt liiga. Hõbepaju võib paarsada aastat vanaks saada. Vähematel pajudel on lühem eluiga. Põdrad, jäneseid ja hiired närvivad meeldi pajukoort, kuid paju kasvatatakse selle kiiresti kinni. Isaurbade soomused servast enamasti takerkarvased, ema-

urvad rippuvad ega pole esimestega kunagi ühe puu otsas. Urvad püstised, tikjad urvasoomused terveservalised, tolmukaid 2 vahest ka kolm ja rohkem.

Remmelgas. Lehed paljad, piklik-süstjad (1 : 4—6) otsast pikalt ahenevad, saagjad, alt enamasti sinirohelistes; oksad alusel rabedad, noorelt kollased või pruunid. Öitseb aprilli-maikuul.

Vitspaju (korvipaju). Lehed kitsad süstjad (1 : 10) alt siidkarvased, viltjad servast vähe käärdunud, peaaegu terveservalised ainult 4—12 mm laiad. Oksad vitsjad, peaaegu pliitsijämedused. Öitseb aprilli-maikuul. Enamasti puudena kallastel ja niisketel niitudel. Tarvitatakse korvipunumiseks.

Halapaju. Lehed lineaalsüstjad (1 : 6—7) enamasti paljad; oksad sitked punakaspruunid, abilehed süstjad; urvad vähemad, peenemad. Öitseb aprilli ja maikuul. Liivastel kallastel enamasti istutatud. Kultuurtaimed — sisse toodud. Liiva legendikkude istutamisel on need esimesed, mida siia istutatakse, neile järgnevad puud.

Kõievest.

Tunnete teie seda pingutust, mis kõiki köidab, kui ükskord õige kõievedu käes on? Kui kord sarnane raske laevatross 48 käe poolt kahes suunas saab tiritud, 48 jala põiki maapinnale toetades ning 24 pea end trotslikult kuklasse visates, kuni viimaks üks pool hakkab vankuma ja oma kisameistri hüüdudest hoolimata enam ei suuda vastupanna ja järk järgult alla annavad, kuni aad viimaks pool surnult ja viihastena üle piirijoonet tõmmatakse.

Tunnete teie neid tugevaid kogusid nende toredais spordisärkes, spordimehi võimlusingis, mustades pükstes ja valgetes trikoodes? Vastaspoolel seisavad mitte vähem tugevalt kaksteist sinistes trikoodes ja tervitavad oma vastaseid. Sest nii on kombeks spordimeestel. Mõlemil pool seisavad veel kaks, need kannavad oma üksuse lippu, mille au nüüd kaitsta tuleb. Ka see on vana komme. Juba tuleb vahekohtunik ja märgib kõie keskkoha ära ja niisama kaugel keskkohast piirijooned. Samuti märgib ta ka maa peal. Nüüd on kõik valmis.

Lipukandjad panevad lipud kõrvale

ja astuvad meeskonna ette. Vahekohtunik vilistab signaali.

„Lahti!“

Kõis tõmbub pingule, kehad sikutavad. Jõud ja vastujõud.

Kisameistrite amet algab. „Korraga! korraga!“ ja sealjuures sammuvad nad justkui oleks neil enesel kõis peos. Igale kisale järgneb tugev tõmme, kord siin, kord sääl; tehakse ju iga meeskonna poolt edusamme. Nii läheb see edasi.

Tolm keerleb, higi voolab nägudele. Käed hoiavad kramplikult kõit, viimasel reas on see koguni keha ümber ja katsub küll käte ja jalgadega tirida, juba jäävad tõmbed nõrgemaks, liig tasakaalus on võistlevad pooled. Kes suudab väljavedada?

Kas võidame maad? Iga samm on edu! Uuesti ärkavad võidu hinged, ainult vedada, vedada, — vastu pidada. Taktiliselt kõlavad hüüud, ikka selgemalt, ikka julgustavamalt. Kõik, jõud kaalule, tirige kõit, see maksab meie meeskonna, see väärrib võidu!

Veel üks tõmme, ja —

„Stop!“

Punaste nägudega ja värisevate kätega seisavad nad sääl. Võitnud!

Ja vastaspool?

Kurvad näod, mahalöödud pilk. Ja nad võitlesid nii vapralt!

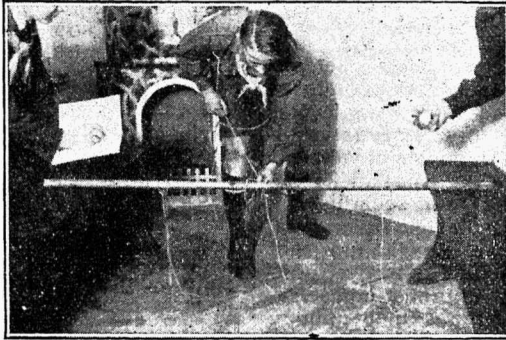
Seal väljendub skautiline vaim võistlejates:

„Kolmekordne hurraa meie vastastele!“

„B-r-a-v-o! Bravo!“

Ja lüüasaanud muutuvad rõõmsamaks kiiresti võtavad nad üksteise käe alt kinni...

Kolmekordse hurraaga tänavad nad omi vastaseid, sest neid ühendab õige spordimehelikkus.

Kergemaid metoode morse tähestiku õppimisel.

Nskm. Boris Tamm.

On olemas palju morse õppimise viise (tähestikud piltidega jne.) kuid nende varal on poisil, kes soovib anda eksamit ehk juhil, kes kavatseb oma poistele tutvustada tähestikku, väga raske omada see punktide ja kriipsude rägastik. Õppimine venib, kuiv punktide ja kriipsude arvu tuupimine ei edene ja on tüütav. On ju poisse kes omavad kõike ruttu, suudavad meeles pidada, et r on rattad, k on katus jne., kuid väga tihti eksamil, kui ka tähestiku praktilisel kasutamisel sarnase viisi järgi õppinud poiss teeb pikki vahesid, mis on väga halvad.

Õppimise viis, nagu ma allpool kirjeldan, on osutunud hulga lihtsamaks ja on arusaadav olnud isegi hundipoegadele. Siin on töös korraga vähemalt kaks poissi, mis teeb õppimise hulga jõudsamaks ja huvitavamaks. Üks poistest on õpetaja osas, tal on teatud hulk sõnu, mis koostatud tunnis ettenähtud tähtedest ja signaliseerib neid kaasõppijatele. Kahekesi õppimisel vahetatakse vahetevahel osi. Loomulikult salga juht õpetab ise oma salgale, kontrollib neid ja osasid ei vaheta, vaid laseb mõnel edasijõudnumal signaliseerida koostatud sõnu, jäädes kogu ajaks õppuse juhiks.

Jaolan õppuse 7-ks tunniks, millest esimesel võetakse läbi kõige rohkem tähti, et saada võimalust sõnade koostamiseks. Kolmas tund õpetakse ainult 2 tähte ja korratakse eelmiseid tunde. 7-es tund on jälle kahe täheline, mille lõpus minnakse üle kõikide sõnade ja igasugu lausete edasiandmisele. Tarviduse korral võib veel korraldada 8-as tund, kus siis antakse edasi ja võetakse vastu igasugu telegramme.

Õpetus ja selle käik oleks järgmine ja põhjeneks vastupidiste tähtmärkide meelepidamisel. Näit.: e on • ja vastupidine märk — on t, ehk jälle — • — on x ja • — — on p jne.

Õpetaja teeb hästinähtavale kohale (tahvel, suur paberi poogen) tähe ja vastava märgi, näitab selle tähe signaali kas lippudega, helklambiga jne. Selle järele näitab eelmise tähe vastandi. Näit.: a • — (näitab) vastand oleks — • n (näitab) e • — — — — — t — — — — —

Näidanud tunni teemis ettenähtud tähed laseb õpetaja õpilastel korrata ja ettenäidata (signaliseerida).

On teemis ettenähtud tähed selged, hakkab näitaja õpetatud tähti siduma sõnadeks.

Näit.: a oli • — e oli • Ta signaliseerib aeglaselt • — / • // (ae), õpilased märgivad signaliseeritu paberile (harilikus kirjas), õpetaja kontrollib tagajärgi, siis signaliseerib • — / — • / — • // (ann), kor-dub sama toiming kuni vastuvõtt juba libedamalt läheb.

Siis signaliseerib õpetaja rida sõnu, t ä h e l e p a n n e s seda et 1) kõik sõnad sisaldaks vaid neid tähti, mis tunni teemis läbi võetud, muidugi teisel ja edaspidistel tundidel seda, et sõnad ei siseldaks tähti, mis pole veel õpetatud; 2) õpilased kõik signaliseeritavad sõnad omale üles märgiks; 3) mingi kõrvaltegevus vastuvõttu ei segaks ja 4) õppuse ajal valitseks täielik vaikus, seda ka siis kui kellegi vastuvõtu ajal on tekkinud segadus ehk arusaamatus. Tuleb õpilastele süvendada, et üks kogemata vahele jäänud täht (muidugi püüda hoiduda sellest) ei põhjusta veel vastuvõtu luhtumist ega seiskut, vaid edasiande lõpul tuleb puuduv täht iseenesestki avalikuks, kuna kära ja vahemärkused tekitavad ka teistel segadust.

Näit : on signaliseerit tähed a n d jääb vahele täht ja lõpust saame kätte tähed e s. Saadud sõna n d - e s vaadates ja sinna sobivat tähte otsides, leiame et ainuke hästi sobiv täht oleks r. Seda tühja kohta asetades saame „andres“. Sarnaseid parandusi tuleb teha vastuvõtu lõpul.

Õpetaja signaliseerinud 5—6 sõna kontrollib vastuvõtu tagajärgi. Tunni lõpu-poolle võib edasiandmist kiirendada ja anda mõnele parem edasijõudnule võimalus signaliseerida mõnda sõna.

Võimaluse korral jätta läbivõetud tähed järgmiseks õppetunniks seinale.

Tundideks jaotan tähestiku järgnevalt:

1. tund.

Väljakutse — — — — — vastand lõpp — — — — —

a —	„	n —
e •	„	t —
i ••	„	m —
s •••	„	o — — —
h ••••	„	ch — — — —

Sõnad edasiandmiseks võiks olla: isa, ani, niit, ahi, tina, mats, anne, onn // (tagajärgede kontroll) aste, tonn, ints, iste, maas, taat, nina // s nine, sein, masin, toast, anton, haiste, nach // tainas, tahe, enam, naine, hiina, tante, aas, hiis jne.

2. tund.

u •• —	vastand	d —••
r —••	„	k —••

Unine, susi, sisu, suund, hind, hunt, tondi, sindi // soodne, ootus, nodi, dshin, mustus, muda, tudi // tindine, uudismaa, tinutama, ussiso, endine, humansus // mutter, ristsed, mardikas, kehakas, rootsi, hermann, kordnik // kirsid, roos, koor, kott, koer, kass, sikk, rohi, ritter, mirk, karu //

3. tund.

w — — —	vastand	g — — •
---------	---------	---------

Hirv, sirge, kasu, vesiair, vagu, vasikas, ohvitser // mage, vang, nuga, vinge, vagun, vigane, veski, vettinud // segane, varras, virgiinia, angoora, vahindra, hang, sawi //

Märkus: sellel tunnil kombineerida sõnu kõlgist seni läbivõetud tähtedest ja lasta õpilastel signaliseerida.

4. tund.

j • — — —	vastand	õ, ö — — — •
f •• — •	„	l ••••

Maja, sõrm, sõit, jõud, kõne, tanja, kerjus, õngitseja // õõ, jõgi, mõni, sõda, onjah, tõrs, jekim, jagaja // laev, kala, flora, lugu, fosfor, effekt, suleika, flangria, lord, golf //

5. tund.

v •••• —	vastand	b —•••
p • — •	„	x —•••

Nobe, ööbik, vibin, viba, asbest, sibul november, kasanova, saba, mix, põõn, gripp, luxus, mexiko, koppel //

6. tund.

ä • — • —	vastand	c —•••
ü •• — —	„	z —•••

Värv, särg, cadix, chrom, kärbes, länik, päälük, pacard, caramba, äike, särk, nuri, tüma, zeuit, ümarik, züklon, zepelin //

7. tund.

v — • — —	vastand	q — — •
-----------	---------	---------

Boi, yean, day, system, newyork, voernal, nev, quadrat, quartz.

Viimaste kolme tunni juures on harjutussõnu vähem toodud, sest need on vaid näited mille varal õppuse juht võib kombineerida oma äranägemise järgi sõnu ehk ka juba lühikesi lauseid. Tähed x, y, z, q ja c kui vähe tarvitavad eesti keeles võib läbivõtta vaid tutvumise ulatuses.

Suuremeelne ronk.

(Ajakirjast: Noorte Punane Rist.)

Seda juttu alustades pole pääsu kin- nitusest, et see siin on tõesti sün- dinud lugu. Seda seepärast, et üldi- selt vaadatakse rongale kui alatule ol- gugi targale röövlinnule, sest põhjenda- mata jutud oma poegi tapvast rongas- ist on ju väga levinud ja tihti kuule- me kõnekäänu ronklikust mustusest, millega vihjatakse just hingemustusele.

Nojah, olgu nüüd lugu massiliselt mõõtes ronga alatusega kuidas tahes, aga ma olin ju ometi oma silmaga pealtnägijaks ühe ronga suuremeelsu- sele.

See oli m. a. 2. okt. pärastlõunal, kui läksin mereääre, et korraldada paati merele minekuks. Ilm oli võrdlemisi vaikne. Merepind laisalt lainetas ta- sasest keskhommiku- (kagu-) tuulest.

Mu paadi asukohast arvata paarsada sammu kaugel sääreotsa nasval jalutas siidläikivas mustas frakis tüse ja ener- giliste liigutustega ronk nähtava hoole ja asjalikkusega revideerides lainteevee- ru palistavat kollakat kobrujoont.

Kaugem nasvade ja laidude vaheline merepind oli tihedasti täiskülvatud uni- selt kõssitavate mereaulide ja vesika- tega, kuna ainult üksikud neist aeg- ajalt viiksusid ja keha poolpüstakile tõstes levitasisid tiibu nagu kartes, et need kuidagi lennuvõime on kaotanud.

Mu tegutsemiskohale kõige lähemal ujus aga perekond hilinenud kosklaid, kes olid mängeldes padistanud üsna kaldal ääres ja mind märgates nüüd nähtava erutusega eemaldusid lähemat laidu kollendavalt palistava roostiku suunas.

Ma olin süvenenud töösse, kui järsult mu tähelepanu paelus õhku täitev sada- de lendutõusvate tiibade vihin, pladin ja hädaldavad hääliksused: Täiesti oota- matult oli mere kohale ilmunud suur ülikiire lennuga tedrekull, kes endale

ohvriks oli valinud ühe esimeses ehma- tuses vettesukeldunud koskli, kuna sel- le seltsilised õhuteel nähtavasti õigel ajal olid jõudnud põgeneda. Teatavasti on koskel hea tuuker, kes harilikes oludes paar minutit muretult vee all võib veeta, kuid siis peab tingimata mõne söömu värsket õhku kopsudesse saama. Selles oli ka kull nähtavasti teadlik ja lendles pikkamisi madalal veepinna kohal lakkamatult silmas pida- des vee all ujuvat lindu. Ja kui koskel õhupuudusel tõstis pea veepinnast, siis kull ta harevil küüni ka kahmas, kuid paaril korral ta meisterlikud haarangud siiski ebaõnnestusid. Koskel aga oli lämbumas ja väsis. Kolmandal korral tagaetu katsus hingamiseks aega võita sellega, et veepinnale tõustes püüdis kulli lennule vastasuunas ka lendu tõus- ta. Jälgija oli aga küllalt tark ja väle seda manöövrit taipama ja pilk hiljem nad koskliga juba nagu ühinesid vee- möllus. Kuuldus veel vaid koskli appi- hüüdev hääliksus — siis oli kull vee- pinna kohal ometi üksi ja jatkas oma viimisel hetkel pääsnud ohvri jälgimist endiselt...

Ronk, märgates veelindude ärevust, asus lähemale kivile ja jälgis nähtava huviga asjade arengut. Kui aga koskel õhku saatis juba raskema hädahüüu, siis ronk enam ei jõudnud jääda era- poolletul külmaks pealtvaatajaks, vaid omalt poolt laskis kuuldavale vihase halba ennustava sõjahüüu ja kahtlema- tul julgel lennol läks appi nõrgemale ning tubli nokatöö ja sajatustega ki- hutas tusaselt klugiseva kulli tühjade küünte ja vettjooksva suuga kaugele kaasikuisse peitu. Siis ta tuli tagasi vanasse paika ja jatkas rahulikult oma poolelijäänud revideerimist endises piir- konnas.

A. A. Merekalda.

Küllastamas.

(Ajakirjast: Noorte Punane Rist.)

Reinu onu tuli kord Tuulistelt Mä- gedelt, et kutsuda Rein oma juure külla. See oleks olnud poisile uudiseks. Ta oli viibinud alati oma vanaisa ja vanaema seltsis ja nüüd oli tal hea juhus mängida teiste lastega.

Vanaisa Rebane ei olnud aga sellega

nõus. „Sul on kodus lõbus küllalt,“ ta ütles väimehele, „aga meil oleks igav Reinuta.“

„Aga vanama Rebane ütles, et ta võiks siiski minna. „Mine ja lõbutse hästi teiste lastega. Siis sa näed ka, kuidas mujal maailmas elatakse.“

Lahkumine vanaisast ja vanaemast oli veidi kurb, kuid kui ta metsa jõudis, oli tuju jälle kõige parem.

Kodu vanaema Rebane pühkis laualt prügid, ohkas ja ütles: „On parem poisile, kui ta näeb maailma. Mulle ei meeldinud küll lasta teda minna onuga, kuid varem või hiljem ta peab ikkagi tutvuma maailmaga. Reinu onul on õigus, kui ta ütleb, et ei ole hea lapsele viibida alati vanade inimeste juu- sis. Las' ta nüüd lõbutseb natuke ja näeb maailma.“

„Nagu ma millalgi poleks mänginud temaga,“ urises vanaisa Rebane ja pühkis salaja sabaotsaga pisara, nii et vanaema Rebane ei märkaks ta nõrkust. „Kas ma ei käi kahel jalal nagu mets- mees, et teha talle nalja? Ja kas ma ei naera just nagu hüään? Ja kas...“

„See on kõik hea,“ peatas teda vanaema Rebane. „Ma tean, sa hoolitsesid hästi Reinu eest ja teed endast ühe korrapärase klouni tema jaoks. Ma arvan, sa pole palju targem kui tema.“

Rein jõudis onuga Tuulistes Mägedesse. Tädi tervitas teda suudlusega ja kõik lapsed kogunesid ta ümber, nuusutasid teda ja hakkasid kohe te- maga hullama.

Perekonnal Tuulistes Mägedes oli ke- na koobas, mis oli nii kindel, et ükski koer seda välja ei nuuskinud. Kuid mõned asjad näisid Reinule siiski ime- lised. Kui onu ja tädi ei olnud väljas jahil, lamasis nad koopa ees päikesepaistel ühes lastega. Koopa sisemus aga ei olnud nii kena nagu seda oli vanaema Rebasel. Aknad olid alati su- letud, nii et õhk koopas ei olnud kõi- ge parem. Rein nuusutas nurgast nurka, kuid neist ei olnud midagi leida peale prahi ja kontide, mis olid sinna jäänud igast söömaajast.

Kuid onule ja tädile ei meeldinud see ja nad hüüdsid: „Mis ta luusib seal mööda nurki?“

„Ma ei tea... Mina... See on tädi...“
„Meie majas on meie maja kombat. Ära tõsta oma nina nii kõrgele!“

Rein vaatas suurte silmadega; keegi polnud ennem nii rääkinud ta ninast. Kuid ta vaikus, sest tädi ja onu näisid olevat haavatud. Ta mängis jälle las- tega, nad ajasid üksteist taga päikesepaistel, mängisid peitust ja püüdsid kärbseid. Vahepeal nad sõid metskanu

ja noori jäneseid. Ja uuesti läks mäng lahti. Kuid ühel päeval leidis ta asjad igavad. Ta jooksis metsa, murdis puu küljest suure oksa, kastas selle ojas märjaks ja ruttas tagasi koopasse. Seal ta pühkis koopast välja kõik pra- hi, nii kuidas ta oli näinud seda vana- ema tegevat.

„Noor Rein näib mõtlevat, et täna on suur püha,“ naeris ta tädi, kuid laskis teda pühkida edasi. See ei ol- nud sugugi kerge ülesanne. Rein ei näinud hästi, mida ta teeb, sest aknad olid suletud, nii et koopas oli üsna pime. Ja nii ta kutsus onu, et see avaks aknad.

„Sa oled võtnud enda peale mittetar- vilise töö,“ urises onu, kuid avas siis- ki aknad. See ei olnud aga kerge töö, sest aknad olid maetud kinni ämbli- kuvõrkudega ja tuul kandis väljast sisse tolmu ja prahti. Kus aga oli vä- hegi mustust, puhastas Rein selle oma luuaga; kandis ojast väikese ämbriga vett ja pesi koopa põrandat puhtaks. Ta küüris ja puhastas, kuni ta nahk läks higiseks. „Pühi oma sabaga, Rein!“ õpetasid naerdes lapsed, kes kõik ist- usid väljas päikesepaistel, puhastades oma kasukaid.

Kui Rein oli puhastanud, ta läks ja püherdas pikas kasteses rohus ja kam- mis siis oma kasukat, kuni see hakkas läikima. Vanaisa ja vanaema olid kat- nud ikka alati pärast puhastamist koo- pa põrandat värsketek oksstega, mis lõh- nasid meeldivalt. Järsku hakkas ta igat- sema koju. Ta pidi minema. Tädi ja onu olid vihased ja seletasid, et ta pole ju siin olnud veel nädalatki, nagu oli lubatud, aga Rein hakkas nutma. Nii ta onu viis ta Kase Tukani, kust oli ainult vähe maad veel vanapaari koo- pani. Rein jooksis suure rutuga koju, jooksis koopasse ja otse lendas vana- ema juure. „Vanaema, ma olen jälle kodus. Kui rõõmus ma olen, et olen jälle tagasi. Nii kena on kodu. Kuski maailmas ei ole nii kena kui kodu. Tädi juures oli terve ruum täis prahti...“

„Tule, tule, ära nüüd enam jutusta. Igauks teeb nii, kuidas heaks arwab.“

Vanaema Rebane oli rõõmus, et vii- maks ka Rein sai aru, et puhtus ja kord ei ole vähese tähtsusega asjad.

Päikese all.

Tõlkinud Aino K.

(Ajakirjast: Noorte Punane Rist.)

Kord elas talunik, kes oli nii ihnus, nii kokkuhoidlik kõigis oma taiminguis, et, nagu rahvas ütleb, ta nülgis isegi kive. Keegi juut ja Yorkshire'i mees püüdis temaga kaubitseda, aga mõlemad said sellest suurimat kahju. On asjatu ütelda, et ta iial ei annud ega laenanud midagi.

Nüüd, mitmeid aastaid niiviisi kraapides, kiskudes ning end vaevates oli ta saanud peaaegu jõukaks; kuid tõesti, ta polnud sugugi paremini toidetud ega rietatud kui siis, kui tal poleks olnud ainustki penni, millega end õnnistada. Aga mis teda väga pahandas, oli see, et tema naabri talu kosus igas asjas paremini kui tema oma, kuigi naaber oli niisama helde kui meie talunik kitsi.

Kui viimane, kündes oma kurnatud maad, jõudis vaotipuni, kus tema põld ühines naabri lopsakate viljaväljadega, viskas ta kadeda pilgu üle pöösas aia ja ütles: „Siit saadik ja mitte kaugemal.“ kuna ta oleks meelsasti soovinud omada tervet maala oma künni all. Ja niisama sügisel, kui ta kogus oma kidurat viljasaaki ning pidi peatama oma sirbi naabri tihedate viljaridade juures,

hüüdis ta: „Kõik see ja mitte midagi sellest?“ ja läks koju äärmiselt rahulolematuna.

Nüüd helde taluniku (kelle nimi oli Rõõmusilm) maal elas kääbus ehk künkamees, kes vedas kihla, et ta niihästi palub kui ka laenab midagi kitsilt talunikult ja teeb päälekauba viimasele veel kahju. Nii läks kääbus ühel päeval kitsi taluniku majja ja küsis, kas see võiks talle lahkesti anda pudru keetmiseks pool kilo jahu, lisades, et kui talunik laenaks talle koti, millega kanda jahu künkani, saavat ta selle tagasi veatult ja hää! tingimisel.

Talunik vaatas poole silmaga, et see oli naabrimõisa kääbus, ja kuna ta üha oli helde taluniku õnne pannud kääbuste toetuse arvele, otsustas ta väike-sele mehele kogu oma viisakusega vastu tulla.

„Vaata, naine,“ ütles ta, „nüüd ei ole aeg poole kilo jahu säästmiseks, kus me võime luua ainsa hoobiga varanduse. Minu vanaisa jutustas kord mehest, kes laenas kotitäie kaeru ühele haldjale ja sai koti tagasi täidetult kullatükkidega. Ja niisama suure mõõdu, kui ta an-

dis kaeru, sai ta kulda.“ Ütelnud seda, võttis talunik lõuendist koti jahukastilt ja hakkas seda täitma. Vahepeäl istus kääbus sahvriaknal ja hüüdis: „Meil on täna suur seltskond õhtust söömas, andke tubli mõõt, naaber, ja te peate saama midagi päikese all, mis teile meeldib.“

Kui talunik kuulis neid sõnu, kaotas ta rõõmust peagu mõistuse ja ta käed värisesid nii, et ta pillas jahu sahvri põrandale.

„Täna, kallis härra,“ ütles ta siis, „ma olen selle kaubaga nõus. Minu naine kuuleb meid ja on tunnistajaks. Naine! naine!“ karjus ta, joostes kööki, „ma võin midagi saada päikese all, mida ainult soovin. Mõtlen, et palun naaber Rõõmusilma mõisa; see on juhus, mis arvatavasti enam iialgi ei kordu. Seepärast pean ma tegema targa valiku ning see pole mitte kerge igal silmapilgul.“

„Ma annan teile nädala mõtlemiseaega,“ lausus kääbus, kes oli tulnud ta selja taha. „Ma pean nüüd minema; nii siis andke mulle mu jahu ning tulge seitsme päeva pärast keskööl oma maja taga asuva künka juurde, kus te kätte saate oma osa kaubast.“

Talunik sidus koti kinni ja aitas selle kääbusele selga. Siis hakkas ta aga mõtlema, kui kergelt kaup oli tehtud, ja arutlema, kas ta ei peaks säält võtma rohkem, kust nii kergesti sai palju.

„Ja pool kilo jahu on pool kilo jahu,“ pomes ta endamisi, „ja mida kõik ei tee sellest pillaja inimene, meie majas oleks selle jahuhulgaga kaua läbi saadud. Ja sääl on kott — ja määratu hulk jahu sahvripõrandale pillatud — ja nõör, mille tagasitoomisele kääbus kindlasti iialgi ei mõtle — ja minu aeg, mida peab ka võtma arvesse — ja selle kõige eest mitte midagi, niisama nagu nädalase ootamise eestki.“

Ja see mõte rõhus talunikku nii, et ta kõhatas oma kurgu puhtaks ja algas: „Mitte midagi seitsme päeva eest, ütlesite vist, härra? Te teate ju, kallis härra, kuid tõesti võib-olla ei tea teie, et kui meie, inimesed, peame ootama üksteiselt arve õhendamist, siis võtame täpsa summa päälekauba. Seda nimetatakse protsentideks, minu kallis härra.“

„Ja te tahate, et ma annaksin teile midagi erilise nädalase ootamise eest?“ küsis kääbus. „Paluge, mida soovite.“

„Oh kallis härra, selle jätan ma teie otsustada,“ ütles talunik.

„Võib-olla lisate mõne tühise asjakese jahukotti või kuidas ise arvate paremaks — jätan selle täieliselt teie otsustada.“

„Ma annan teile midagi päale selle, mida te valisite ise,“ ütles kääbus, „aga nagu te ütlesite, jääb minu otsustada, mis asja nimelt.“ Sellega võttis ta jahukoti õlgadele ja läks oma teed.

Järgmisel seitsmel päeval ei leidnud talunik rahu mõtlemisest, kavatsemisest ning plaanitsemisest tulusaima soovi ot-singuli. Naine tegi talle mitmeid ettepanekuid, milliseile ta ei soostunud, kuigi ta hoidus tõrelemast abikaasaga, „kuna,“ ütles ta, „me ei taha olla nagu teatud rumal abielupaar, kes raiskas kolm soovi verivorstile. Samuti ei soovi ma tarbetu suuruse ja meeletu kõrgusega asju nagu teatud kalurinaime. Ma tahan saada tublit ja käegakatsutavat kasu.“

Ja nii, pärast unetute ööde ja kartlike päevadega nädalat, tuli ta tagasi oma esimesele mõttele ja otsustas küsida enesele oma naabri toreda mõisa.

Viimaks saabus öö. Oli täiskuu ja arglikult vaatas talunik ümber, kartes, et kääbus ei tule kohtamisele. Kuid täpsalt keskööl ilmus oodatu, jahukott korralikult kokkupandult käsivarrel.

„Enesestmõista peate lepingut,“ ütles talunik. „Minu naine oli tunnistajaks. Ma pean saama midagi päikese all, mida soovin; ja ma olen siin, et saada seda nüüd.“

„Küsi,“ ütles kääbus.

„Ma tahan naaber Rõõmusilma mõisa,“ ütles talunik.

„Kuidas, kogu selle maa-ala, mis ühineb teie põldudega?“

„Iga aakri,“ ütles talunik.

„Talunik Rõõmusilma põllud on praegu kuu all,“ ütles kääbus jahedalt, „ja see on väljaspool meie lepingu tingimusi. Te peate valima midagi muud.“

Kuna talunik ei saanud valida midagi, mis poleks parajasti olnud kuu all, taipas ta varsti, et teda oli veetud ninapidi, ja ta raev oli piiritu tembu pärast, mis kääbus oli mänginud.

„Igatahes mu kott andke siia,“ kriiskas ta, „ja nõör — ja teie eriline annet, mida tõotasite, kuna pool leivapätsi on parem kui mitte midagi,“ pomes ta, „ja ma võin siiski rikastuda mõne kullatüki võrra.“

„Siin on teie kott,“ karjus kääbus, tõmmates selle üle ihnuskoii pää kui küünlakübara, „see on teie õõmütsi jaoks küllalt puhäs. Ja siin on teie nõõr,“ lisas ta, sidudes selle nii tugevasti ümber taluniku kõri, et oleks viimase peagu käigistatud. „Ja oma poolt annan teile seda, mida olete teeninud.“

Ütelnud, andis ta talunikule nii tugeva jalahoobi, et mees künkaharjalt kukkudes veeres otse oma maja tagaukse juurde.

„Kui see teid ei rahuldanud, annan teile veel niisama palju,“ kisas kääbus, ja kui talunik ei vastanud, läks ta naeru kihistades tagasi oma künkasse.

Toimetuselt ning talituselt.

Oleme oma ajakirja aastakäigu lõpunumbritega jäänud võrratult hiljaks. Kuid palume seda asjaolu siiski lahkelt vabandada, kuna me ajakirja tööd teeme teiste tööde ja õppimiste vahel. Ajakirja toimetamine polegi igakord nii tühine asi, eriti tülikaks osutub ta siis kui puudub vastav kaastööde hulk. „Eesti Skaudi“ on küll kujunenud välja teatav hulk kaastöölisi, kuid neilt ei saabu artikleid mitte reeglipäraselt nagu see ühele ajakirjale soovitav vaid katkendiliselt. Püüame uut aastakäiku alates seda viiga seega parandada, et jagame „Eesti Skaudi“ sisu teatud osadeks nii, et iga osa toimetajaks jääb üks vanem skautjuht ja pääle selle võtame „Eesti Skaudile“ veel ühe sekretäri, kes peab kirjavahetust, nii oma tööd jaotades, võime seda teha kiiremini ja tähtajaliselt, ilma, et pruugiksime ülekoormata mõnda üksikut.

Aastakäiku lõpetades täname kõiki kaastöölisi ja tellijaid, saadetud kaastööde ja tellimiste eest ning palume meid ka tulevikus mitte ära unustada.

Tellimiste vastuvõtjad olge nii lahked ja teatage veel kord nende nimed ja aadressid, kelle nimele ei ole tellitud „Eesti Skauti“ saadetud.

Välismaalt.

- I Läti jamboree, Asari II 20.—30. juulini 1934. a.
Laagrimaks 15 latti skaudi pealt. Sõites hinnaalandus: Läti raudteel 75 %, Eesti — 50 %. Kokku osavõtu ja sõidukulud Tallinnast Kr. 25.-
- II Soome Drumssõ (Helsingi lähedal saarel) 20.—30. juulini.
Laagrimaks: Smk. 160.- (Ekr. 12.80). Sõit (Eesti-Soome bürool luba) Helsingi ja tagasi a./l. „Suomiga“ Ekr. 12
- III Poola korraldab Hundipoegade juhtide konverentsi augusti alguses (arvatavasti Krakovi lähedal).
- IV Rumeenias, Konstantsas (Mustamere ääres 5. juulist kuni 30. juulini Rumeenia skautide suurlaager.
Laagrimaks: 50 leid. Raudteel hinnaalandus 75 %.
- V IV rahvusvaheline konverents moolaalse kasvatuses üle Krakovis 11—15. septembrini s.a. Tegelastele 15 złoti, vabakuulajatele 5 złoti. Teatada kuni 10. juulini.

VI Austrias Zell am See alpeid skautide laager 15. juulist kuni 1. augustini. Laagrihind Ekr. 2,50 päevas (5 korda sööki päevas).
Skautide soovitusel ka vanematel osavõtt lubatud maksu eest 7,50—8,50. Kõiki laagritest osavõtta soovijaid palume võimalikult kohe registreerida.

Lõunaveerest.

1933/34 aastavahetuse külmad tõmbasid kinni Rõngalimna järve ja kõik ma'eva korterimuretsemise kraanid. Lume tulekuga tekkisid Kasaritsa mägede pealjud suusajäljed ja nii mõnedki neist jäljepaaridest, mis tulid alla äkilistest mäekihmudest üle kardetavamate kohtade, olid skaudipoiste aetud.

Hundikari võttis ka korra 81 % koosseisuga sarnase teekonna ette. Tulid viie tunni pärast tagasi, kõik poisid omal jõul, vast ainult välja arvata väike Ago 109 sm. poiss, kes tuli hundi slepsis.

Teise kuu algpäevade tore ilm mõjus korterikraanidele vabastavalt. Rix meie

roverjuht (mitte Tallinna Rix — meil on ka sarnane) ja ta poisid kangutasid lahti tugevad kraanide pöörised ja tüürisid kaks tuba.

Paastukuu esimeseks päevaks oli kogu maleva katuse all. Kolm pühalikku kopsu löi iga mees Bi Pi pilti kandvatele naeltele. Tervitusseisakus võeti vastu maleva ja rühmade lipud, kõlas sk. hümn, kustused küünlad, moment pimedust ja tugevad elektrilambid valgustasid uut kodu.

Samal ajal lisaks hundikarjale võttis Bors II r. juhtimise omale — „vaeslaps“ sai juhi.

Nii läks kõik ilusasti kuni kuu keskpaigani. Ilustati ja kohendati veel ruume, hangiti ajalehed ja ajakirjad, iga rühm sai omale kapi ja nurgakese. Järsku tuuled ja segased ajad võtsid maleva ilusate ilmade üle võimust. Bors hakkas mässama — revideeris rühmasid, tegi igapäeva tegemist, tõi sisse registreerimiskaardi, ässitas mehi eksamite andmisele ja jüripäeva pühitseme.

Siis järsum ja hirmsam pomm alles plahvatas. „Maleva auvanem hra P. Mäggi läheb ära, ärasaatmine homme õhtul kell 1/27 maleva kodus.“ Sarnane teadl Mj. allkirjaga iga mehe kodus. Mis muud, poisid kokku ja ära saat. Raputati päid... Üks kange Ants keeras kolm korda vastu päeva vasaku jala kotsal ja lausus: „Ärgu tulgu, ärgu tulgu enam häda meie peale!“

Saime kõik koju, roverid kandisid kodunt auvanema pildi, löid just Bi Pi alla, kui käis järgmine kõmakas. Lau-päeva õhtul 31. skp. mal. van. hra. kol. R Emmeli ärasaatmine. See oli hoop. Iga mees küsis, et mis nüüd saab. Vastust ei teadnud keegi anda. Tuli töö, iga mees mõlgutas, et kust saame maleva vanemat.

Juba koputaski jüripäev uksele. Laisime ta sisse ühes SK juhataja Michelsoniga, kes pidas vägeva kõne ja tõi ka meie malevasse üle hulga aja ühe n-sk. tunnistuse. Poisid, Bors sai mastriks, no see on vast pomm, kolmas master maleva 13 eluaasta jook-sul. Hurraaga lendas Bors tõstetud kutsikate karjast õhku.

Jüripäev on käes, suvi tuleb.

Laager! Sõna, mis iga mehe meelel ja keelel.

1 r. mehed tegidki juba ära. 2 päeva eisis Värdi oma poistega metsas, tuli lauluga tagasi, nüüd kõikidel tuurid

pääl, et lähme aga... Ja lähmegi, juba heinakuu algusel lööme Verijärve järskudele kallastele rida telke, kutsume lisaks Valga mehi, lööme lipuvarda kõrgele mäele, huikame öökullidena kohtadel, kus saame kümme kaja, supleme sädelevas, kohati mustendavas järves, laulame: „Ilus oled Võrumaa“.

„Rõngalinna Susi“

Tallinna malevast.

3. mail Eesti-Poola ühingu poolt korraldatud aktusel Poola rahvuspuha puhul võttis maleva spaleeridena osa 50 liikmelise esitusrühmaga. Maleva kodust mindi rivi korras oma orkestriga läbi linna Eestooniasse. See oli maleva kevadine esimene avalik väljaastumine — ning jättis korraliku mulje.

Jüripäev koos skautpäevadega korraldati 5. ja 6. mail, mis hiilgavalt korda läks. 5. mail siseruumes — tungil saali ees esinesid skaudid huviküllase eeskavaga, mis vaatajaskonna poolt võeti vastu suure vaimustusega. Skautlust selgitava kõnega esines auvanem major A. Koik.

6. mail kl. 3 p.l. oli maleva pidulik koondus, millest võttis osa ligi 400 liikeline skaudipere eesotsas oma vanasõpradega. Olid ilmunud peavanem N. Kann, Punase Risti president H. Leesment, Riigikogu asjadevalitseja E. Maddison, dir. J. Nyman, major A. Koik, maleva vanem Jüri Lossman, õpetaja P. Kuusik, skm. B. Rautsman, hra. Tohver j. t.

Pidulikul koondusel pidas Peavanem vägeva kõne poistele. Samas sündisid ka ülendused. Peavanemale ja hra. Rautsman'ile annetati maleva poolt skautmasteri kaelaside — nende valiku puhul skautmastriks. President Leesment'ile anti edasi diplom tema valimise puhul E. sk. pere aujuhatuse.

Hrad Maddison ja Nyman valiti maleva auvanemaiks. Õpetaja Kuusik sai svastika, kuna kindral Reek'ile anti svastika edasi hiljem erilise saatjaskonna poolt. (Hra kindral ise ei saanud Tallinnast eemal viibimise tõttu tulla — vaid saatis telegrammi.)

Pärast koondust mindi rivi korras maleva orkestriga langenud õpetajate-õpilaste mälestussambale, kus hra Peavanem asetas maleva poolt pärja. Sealt mindi Toomkiriku — kus maleva õpetaja Paul Kuusik pidas sütitava jutluse — mis haaras nii noori kui vanu. Juma-

lateenistust kaunistasi 1 skaudid ja skautsõbrad kontsertpaladega. Samas õnnistati ka XV-rühma lipp.

Kirikust mindi realkooli, kus õp. Kuusik pidas skautlust selgitava kõne ja skaudid näitasid oma osavust eeskava täitmisel. Vaevalt ükski pidustus niisuguse ilusa ilmaga suudaks rahvast kokku tõmmata kui seda need kaks õhtut. Ja kui lõpuks mainida, et päevade puhas ülejääk oli kr. 650 — siis pilt on täielik. Säärase summa saamist soodustas loomulikult mitme firma lahke kaasaaitamine, eriti Puhk ja poegade rohkearvulised annetused loterii-allegriile.

*

Ilmus album skaudid nr. 2. ligi 60 lhk. kaustas — paljude kirjelduste ja piltidega. Kahtlemata aitab kaasa skautliku tutvustamisele laiematele hulkadele. Albumi hind vaid 25 senti.

*

10 mail Vabaduse risti 15 aastapäeva puhul korraldati suur paraad, millest võtsid osa ka noorsoo organisatsioonid.

Tallinna malevast oli paraadil 350 skauti, peale selle vene, juudi, ja saksa skaudid igaüks umbes 100 poisiga ja Noorkotkad 160 liikmega.

Õhtul korraldatud aktusest spaleeridena võttis maleva osa 60 skaudiga. Kuna vististi vilu õhtu tõttu „naabrid“ ei tulnud, tuli ka nende ülesandeid täita. Kuid hakkama saime vahvalt.

*

26 ja 27 mail käidi 30 skaudiga Rakvere Skaut-Gaidede aastapäeval.

*

30. mail oli ligi 100 skaudi osavõtul murdmaavõistlused.

*

6. juunil oli maleva koondus, mis ühtlasi oli lõpuks sisetugevusele. Pärast seda oli Kose metsas kõva luuremäng.

*

Välitegevus on täies hoos. Peamiselt matkade näol, kuna laagrit korraldada üksustele enne maleva laagert ei ole lubatud.

Maleva laager korraldati 20—25 juunini 176 skaudi osavõtul. Sellest järgmine kord pikemalt.

Kevadine peakoosolek valis uue maleva juhatuse ja staabi: Mlv. v. major A. Koik, abideks E. Tohver ja J. Lossman. Mlv. j. skm. R. Treu, abideks skm. V. Suigussaare ja n.-skm. J. Strandbergi.

Õppejuhiks skm. V. Birk ja majandusjuhiks I j. sk. A. Peikel.

*

Lõpuks — Tallinna poisid teevad tööd ja soovivad sama ka kõigile teistele skautvendadele.

Mi-Na

Nõmme Rõverklubi asutajad skm-id Andresen, Tari, Pavelson ja esk. Leinberg, kes juba mõnda aega on töötanud üksikult roverklubi asutamise küsimuse juures üles saades põhimõtted, millele rajada see noorte meeste organisatsioon, et tal oleks tulevikku, asusid juba üheskoos oma mõtete läbiharutamisele, muretsedes andmeid ka roverluse kohta mujal Eestis, kui ka välismaal. Lõpptulemuseks olid põhimõtted ja kindlad alused, millele juba võib rajada vanemate poiste, ehk õigem ütelda, noormeeste liikumist Nõmmel. Astuti ühendusse endiste skautidega, mis oli eriti võimalik seeläbi, et siin olid tegevad kõik kolm endist maleva juhti ja kutsuti kokku esimene klubi koosolek, millest osa võttis 28 endist ja mõned praegused skaudid. Meeleolu oli ülev ja Nõmme Roverklubi kuulutati asutatuks. Uusi liikmeid tuleb järjest juurde, nii on liigete arv juba paari päevaga tõusnud neljakümneni. Klubi juhiks on maleva vanema poolt määratud skm. A. Tari ja tema abiks esk. Erich Sihver. Klubi allub vahetult maleva vanema kaudu S.S.S. juhatusele ja on omaks võtnud kõik käesolevas „Eesti Skaudis“ toodud roverite põhimõtted ja juhtlaseid.

skm.

Narva Sk. Maleva I hp. Kari.

Kari, ehk nagu teda poiste poolt nimetatakse „Teerajajate suguvõsa“ on vanimaid Eestis, asutatud 1922. aastal.

Praegu on karjas 15 hundipoega. Neist 3 kahek. hp. 4 ühek. hp. ja 2 hellkäppa teised on algajad. Karja vanahunt on hr. A. Valter, hunt esk. sk. V. Landsberg, abihunt II j. sk. E. Karlsbach, vanem hp. esk. hp. B. Mahov. Karjas on kaks tublit pesa „Kure“ ja „Pääsukese“. Praegu on suurimaks mureks tootemi küsimus, millest aga loodame õnnelikult üle saada. Karjal on kujunenud omad traditsioonid välja näit.: koonduse avamine, lõpetamine jne. Kari kuulub „Kalevi“ suguharusse.

„Preeria Hunt“.

Tallinna Sk. M. VI rühmast.

Rühm on praegu üks suurematest malevas. Ta koosneb kahest suguharust „Koopa Karud“ ja „Hõimu Hundid“ ning hundipoegade karjast. Kokku on rühmas üle 100 liikme.

Neljapäeval 19. aprillil pidas rühm oma traditsioonilise aastapeakoosoleku. Koosolekul esinesid hundipoegade karja ja mõlemi suguharude juhid aruannetega, millised andsid tunnistust aastase töö edukusest. Peakoosolek valis rühma auanemaks hr. Gerhard Brockhauseni, rühmavanemaks õp. Paul Kuusiku, rühmajuhiks skautmaster Victor Birgi ning rühma sekretäriks I j. sk. Jaan Kuusman'i. Rühma aukohtusse valiti esim. I j. sk. Leonhard Kulman, sekr. II j. sk. Friedrich Kluberg ning v-l. II j. sk. Osvald Siivart.

Laupäeval 21. aprillil toimus rühma pühalikute töötuse andmine maleva kodu kõrval olevas vanas tornis. Töötust andsid kummastki suguharust kaks salka. Torni minek toimus salkade viisi pühaliku vaikusega. Jõudnud ülesse, rivistati salk poolkaares ümber rühma lipu. Peale vastavat rühmajahi kõnet andis salk skaudi pühaliku töötuse, kinnitades seda allkirjaga selleks valmistatud hundi nahale. Siis koondus salk kõrvale ning tema asemele sammus trepist üles teine, kolmas ja lõpuks neljas. Lõpuks kui kõikidel skautidel pühalik töötus antud, soovis rühma auanem hr. E. Tohver, rühma juht, n-skmd. H. Tamm ja E. Ots ning „Koopa Karu“ suguharu juht uutele rühma liikmetele õnne. Sellele järgnes väike kõne rühma auanema poolt ning skaudi hünni kolm salmi. Vägev „Alati valmis!“, ning koosviibimine oligi lõppenud.

Pühapäeval 22. aprillil pidas rühm oma 16. aastapäeva Punaseristi ruumes. Aastapäev algas vaimlise osaga, mille pidas mlv. staabi liige II j. sk. A. Peikel. Sellele järgenes rühma juhi poolt lühike ülevaade rühma tegevusest. Juht oma ülevaates mainis, et rühm nende 16 aasta jooksul on teinud läbi niimitmeidki mõõna ja tõusiaegu ning, et praegu on rühm sammumas tõusu poole. Maleva staabi ja II rühma nimel tervitas meid maleva ja II rühma juht ning omaaegne VI rühma liige skautmaster Rich. Treu. Järgmisena tervitas rühma rühma kauaaegne vanem ning praegune auanem hr. Ed. Tohver. Sellele järgnesid üksikskautide ja salkade ettekanded. „Koopa Karu“.

Pärnu I r., Oravaist.“

Siin me istume Pärnus ja ootame suve. Ja kindlasti suvi tuleb, sest juba tilgub „patisaksu“, avati supelasutis ja „karneeritakse“ muru- ja lilleplatse.

Agaga me ometi ei oota suve, käed rüpes. Oi, tööd on küllaltki.

Varakevadadel muretsemise salgale isegi toa; tuba, mis enne oli olnud mingiks kolikambriks, muutsime päris viisakaks asulaks. Poisid olid mustad kui murjanid, ennekui saime veidikegi ristiinimese välimust omale toale. Kuid nüüd on kodu meil aus: pruugib astuda vaid meie salga tuppa, meie „Oravate Pessa“, siis võite näha kogu meie tegevust. Siia oleme kogunud oma tegevusest diagramme, pilte, jooniseid, tabelleid, oleme valmistanud igasugu mudeleid ja tarbeasju alates pudrunuiadest ja pesunagidest kuni lennukimudeleini ja morseaparaatideni.

Astudes salga tuppa, puutub meile silma kohe salga tootem, hüüdnimega „Tõnn“; see mustanäoline sahkuspäga mees vaatab lahkesti oma varre otsast aga kui kära tõuseb veidi suuremaks, kortsutaks nagu kulmu ja pahanduks.

Kui pöördume näoga lõuna poole, näeme salga „aunurka“. Tagaseinas ripub suur Eesti lipp, tähiseks meie kodumaarmastusele ja meie skautisa, lord Bi-Pi pilt, mis meie poiste omavalmistatud.

Tagapool pingutatult salga tootem-nahk, millega esinesime 1931. a. Püha laagris. Laual asuvad raamis meie skautjuhtide pildid. Seintel: salga trumm, pilte ja tabelleid, ja laes ripub hüppevalmis orav, kes püüab kõrgemale ja on sümboliks meie püüdeile.

Suvel läheme kogu salgaga Karksisse laagrisse. Ja selleks teeme eeltöid tublisti. Juba kombiimine ja õpime laagriks laule ja naljanumbreid, sest kuuluvad ju meie salka maleva naljahambad ja laagri artistid „vennad Purikad“, kes Doberanisi maleva laagris lõikasid loorbere, nii et neile korraldati isegi au- ja tuluõhtu lõke.

Ja oma pesas käime koos, mängime koronati ja muid mängu, peame koondusi ja vesteõhtuid, loeme „E. Sk.“ ja harjutame eksame. „Iga poiss järgu võrra kõrgemale sel aastal!“ on meie tänavune juhis.

Ja selleks jätkub meil elurõõmu, lauldes oma hünni tõstame salga lipu ja ja paiskame õhku oma salga hüüde:

Haska-Rem-Vi-Re! „Orav“

„Eesti Skaudi“ XIII aastakäigu sisukord.

Ametlik osa.

Üleilmise Peaskaudi kiri	2
Peavanema päevakäsud	2, 82, 87
Skautjuhtide aastakoosoleku kava	16
V spordipäeva tulemused	14
Üleilmise Peaskaudi kiri	2
Peavanema päevakäsud	2, 82, 87
Sk. juhte aastakoosoleku kava	16
V Spordipäeva tulemusi	14

Põhimõtted ja üleskutsed.

„Eesti Skaudi“ lugejateks	3
Vajame üldist juhtide kooli. Skm. Michelson	37
Meriskautlusest ja järgueksamitest	43
Skautliku kasvatus põhijooni. Skm. Michelson	52
Alati Skaut. Esim. A. Tari	67
Püha Jüri rahvus õhutagu tegudele	83
Jääme skautideks. Skm. Michelson	84
Alati skaut skm. A. Tari	105

Kirjeldused ja ülevaated.

Ruhnu	12
Pahede hävitamisele, kõigepealt iseendist	19
Tondilossi sünd	27
Aasta 1933. Skm. Rich. Treu	50
Aastakoosolek Skm. Rich. Treu	56

Skautjutud.

Elav sööt. G. A. Kungs, tõlge	20
Argpüks Villu. Ainetal sk. J. Peterson	58
Halvas tujus. A. Tschehov	69
Juhtumine järvel	99

Mitmesugust.

Lõkketule jutud. Skm. Rich. Treu	4, 28, 61, 75, 85, 101
Skautide sideerialaline väljaõpe Eskm. A. Trai	8, 31, 56, 70, 89
Peaskaudi eluloost	6
Kombinatsioonid kalalüest	11
Jäljed lumes	24
Lindude toitmine talvel	25
Üueks aastaks skaudele	33
Tervitus skautidele. M. J. Eisen	33

Skaut valvel	33
Hääd ööd. Ameerika skaudilaul nootidega	36
Jutustades	38
Mis on skaut	39
Salga juht ja kordnik	39
Ideaalne salgapäälilik	40
Suudan mina	41
Ole täpne	41
Resolutsioone salgajuhtide koosolekul	41
Mängudest	42
Kodumaa tähtsamad puud 4, 71, 90, 114	48
Ajude gümnaastikaks — skaudipea	48
Ülesanne tuttavale	58
Skaudi kombed	73
Preeria hundi kiri onu Uhuule	77, 108
Kokkuseatav kuup	79
„E. Sk.“ 2/3. Ristsõna lahendus	79
Riviline väljaõpe. Eskm. A. Tari	92, 111
Üksikskaudi väljaõpe	96
Kokkuseatav ruumiline rist	96
XIII aastakäigu sisukord	127
Märgete tegemine	95
Sideerialaline väljaõpe	109
Kõiveeost	116
Morse	117
Suuremeelne ronk — jutustus	119
Külastamas — jutustus	119

Teateid.

Skautlus siseriigis	2, 15, 18, 46, 47, 50, 64, 66, 78, 82, 94, 95, 96, 98, 123
Välismaised teated	66
Gaidide esimene suurlaager	50

Pildid.

Tervitusi lahkuvalt „Calgaric’ilt“	3
Ruhnu sadam	12
Naised lastega	12
Ruhnu uus kirik	13
Ruhnu uus surnuaed	13
Aasta koosolekult osavõtjad	55
Ülesvõtteid matkadelt	103
Eesti skaudid teel Ungari	105
Skautlus on annud juhte	124

Kuulutused.

„Eesti Skaut“	16, 30, 36, 88, 128
„Eesti Kirjandus“	80

*Skautid
ja
Skautjuhid*

*tellige ja asuge
nüüd kohe*

*Eesti
Skautid*

*XIV aastakäigu telli-
miste vastuvõtmisele,
hind endiselt skautele
ja gaidetele à 50 senti,
vanematele skaudi-
sõpradele Kr. 1.50.*

VÄLJAANDJA: EESTI SKAUTIDE
MALEVA PEASTAAP
TOIMETUS: Vastutav toimetaja: N.
KANN. Tegevtoimetaja H. TARI.
Talitaja: R. ROOS.
Toimetuse liikmed: R. TREU, H.
MICHELSON ja E. JÕGI.
TOIMETUSE JA TALITUSE
ADDRESS: Tallinn, Vabaduse 2.
Ilmub aastas 8 numbrit. Aastakäik
kr. 1.50. Üksiknumber 20 senti.